

REGLUR

um eiginfjárlutfall fjármálafyrirtækja.

I. KAFLI

Gildissvið og skilgreiningar.

1. gr.

Reglur þessar gilda um eftirtalda aðila:

1. Fjármálafyrirtæki sem fengið hafa starfsleyfi samkvæmt 1.-3. og 5.-7. tölul. 1. mgr. 4. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, þ.e. viðskiptabanka, sparisjóði, lána-fyrirtæki, verðbréfafyrirtæki, verðbréfamíðlanir og rekstrarfélög verðbréfasjóða.
2. Samstæður þar sem móðurfyrirtæki er eitthvert þeirra fyrirtækja sem nefnt er í 1. tölul.

Þeir aðilar sem taldir eru upp í 1. mgr. þessarar greinar nefnast fyrirtæki í eftirfarandi greinum.

2. gr.

Í þessum reglum er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

Baktryggð staða (e. hedge position): Staða í fjármálagerningum sem fyrirtækið hefur tekið til að tryggja sig gegn markaðsáhættu eigna- og skuldaliða eða stöðu í afleiðum.

Binditímaaðferð (e. Maturity based method): Aðferð til að reikna vaxtaáhættu fyrirtækis sem tekur mið af binditíma þeirra markaðsskuldabréfa sem eru í veltubók fyrirtækis. Binditími í þessu samhengi er binditími vaxtaþrósentu og telst hann vera sá sami og eftirstöðvatími bréfsins þegar um er að ræða skuldabréf með föstum vöxtum. Ef um er að ræða ákvæði í skuldabréfi um að vextir geti tekið breytingum fyrir lokagjalddaga þá skal miða við þann tíma sem er til þess dags að vextir verða ákvarðaðir að nýju. Sjá einnig *rauntímaaðferð*.

Birgðafjármögnun: Stöður þar sem áþreifanlegar birgðir hafa verið seldar framvirkt og kostnaður við fjármögnunina hefur verið frystur fram að dagsetningu framvirku sölunnar.

Breytanlegt verðbréf (e. convertible security): Verðbréf sem að vali eiganda er hægt að skipta fyrir annað verðbréf, oftast hlutabréf útgefanda.

Delta stuðull valréttarsamnings: Með delta stuðli valréttarsamnings er átt við áætlaða breytingu á virði valréttarsamnings sem hlutfall af minniháttar verðbreytingum á þeim undirliggjandi fjármálagerningum sem liggja til grundvallar valréttarsamningnum. Delta stuðull segir til um líkindi þess að valréttarsamningur hafi verðgildi á innlausnardegi.

Deltavirði valréttarsamninga: Deltavirði valréttarsamnings jafngildir fjárhæð undirliggjandi fjármálagernings sem *kaupréttur* vísar til, margfaldað með *delta stuðli* valréttarsamningsins.

Eftirstöðvatími: Með eftirstöðvartíma er átt við þann tíma sem eftir er til gjalddaga skuldaskjals.

Fjárfestingarverðbréf: Markaðsskuldabréf og hlutabréf sem fyrirtæki hefur með formlegum hætti tekið ákvörðun um að eiga til lengri tíma, skemmst eitt ár. Til slíkra bréfa teljast ekki hlutir í hlutdeildarfyrirtækjum eða tengdum fyrirtækjum. Sjá einnig *veltuverðbréf*.

Fjármálagerningur:

- a. Verðbréf, þ.e. hvers konar framseljanleg kröfuréttindi til peningagreiðslu eða ígildis hennar, svo og framseljanleg skilríki fyrir eignarréttindum að öðru en fasteign eða einstök-

um lausafjármunum, svo sem hlutabréf, skuldabréf, áskriftarréttindi, skiptanleg verðbréf og breytanleg verðbréf.

b. Afleiða, þ.e. samningur þar sem uppgjörssákvæði byggist á breytingu einhvers þáttar á tilteknu tímabili, svo sem vaxta, gengis gjaldmiðla, verðbréfavæðs, verðbréfavísitölu eða hrávöruverðs. Með afleiðu er m.a. átt við:

- i. *framvirkan óframseljanlegan fjármálagerning*, þ.e. samning sem kveður á um skyldu samningsaðila til að kaupa eða selja tiltekna eign fyrir ákveðið verð á fyrirfram ákveðnum tíma,
 - ii. *framfjárfesting*, þ.e. staðlaðan og framseljanlegan samning sem kveður á um skyldu samningsaðila til að kaupa eða selja tiltekna eign fyrir ákveðið verð á fyrirfram ákveðnum tíma,
 - iii. *skiptasamning*, þ.e. samning sem kveður á um að hvor samningsaðila greiði hinum fjárhæð sem tekur mið af breytingum á hvoru viðmiðinu fyrir sig á samningstímanum,
 - iv. *valréttarsamning*, þ.e. samning sem veitir öðrum samningsaðila, kaupanda, rétt en ekki skyldu til að kaupa (kaupréttur) eða selja (söluréttur) tiltekna eign (andlag samnings) á fyrir fram ákveðnu verði (valréttargengi) á tilteknu tímamarki (lokadagur) eða innan tiltekinna tímamarka (gildistími valréttar). Sem endurgjald fyrir þennan rétt fær hinn samningsaðilinn, útteigjafinn, ákveðið gjald sem segir til um markaðsvirði valréttarins við upphaf samningstímans.
- c. Hlutdeildarskríteini.
- d. Peningamarkaðsskjal.
- e. Framseljanleg verðréttindi í fasteignum og lausafé.

Fjölnota atvinnuhúsnaði (e. multi-purpose commercial building): Með fjölnota atvinnuhúsnaði er fyrst og fremst átt við ýmis konar verslunar- og skrifstofuhúsnaði og annað þjónustuhúsnaði sem auðvelt er að breyta. Skilyrði er að um fullbúið húsnaði sé að ræða. Sérhæft iðnaðarhúsnaði, fiskvinnsluhús, gistihús og skólabyggingar eru dæmi um húsnaði sem ekki fellur undir skilgreiningu á fjölnota atvinnuhúsnaði.

Fjölbjórða þróunarbankar (e. multilateral development banks): Með fjölbjórða þróunarbönkum í reglum þessum er átt við Alþjóðabankann, Alþjóðalánastofnunina, Endurreisnar- og þróunarbanka Evrópu, Fjárfestingarsjóð Evrópu, Fjárfestingarlánastofnun Ameríkuríkja, Norræna fjárfestingarbankann, Þróunarbanka Afríku, Þróunarbanka Ameríkuríkja, Þróunarbanka Asíu, Þróunarbanka Mið-Ameríkuríkja og Viðreisnarsjóð Evrópuráðsins.

Framvirk viðskipti (e. forward transactions): Viðskipti sem gerð eru upp þremur virkum dögum eftir upphafsdag þeirra eða síðar. Sjá einnig *núviðskipti*.

Framvirkur vaxtasamningur (e. FRA - forward rate agreement): Samningur sem kveður á um vaxtavíðmiðun yfir ákveðið tímabil og reiknast vextir af fyrirfram ákveðinni *grundvallarfjárhæð*, sem ekki kemur til greiðslu á. Samningurinn er gerður upp í lok samningstímans á fyrirfram ákveðnum uppgjörsgæði.

Fullgildur liður (e. qualifying item): Gnóttstaða eða skortstaða í þeim liðum sem falla undir 2. tölul. 12. gr. Auk þess getur Fjármálaeftirlitið heimilað að önnur skuldaskjöl teljist til fullgildra liða. Forsenda þess að skuldaskjöl geti talist til fullgildra liða er að skjalið sé skráð á viðurkenndum verðbréfamarkaði, sé auðseljanlegt og *mótaðilaáhætta* þess sé sambærileg eða lægri en þeirra eigna sem falla undir 2. tölul. 12. gr. þessara reglna.

Fyrirtæki tengt fjármálasviði: Fyrirtæki sem ekki er lánastofnun og starfar einkum að öflun eignarhluta eða stundar einhverja eða alla þá starfsemi sem um getur í 2.-12. tölul. 1. mgr. 20. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki.

Gjaldmiðlaskiptasamningur (e. currency swap): Samningur sem kveður á um að samningsaðilar skipti á höfuðstólum tveggja mynta á ákveðnu gengi í framtíðinni. Skipst er á höfuðstól í lokin, en oft einnig í upphafi samnings.

Gnóttstaða (e. long position): Staða í fjármálaskjöllum sem gefur eða getur í framtíðinni gefið fyrirtæki rétt eða skyldað það til að taka á móti greiðslu í peningum, verðbréfum eða öðrum eignum. *Sölu- og kaupréttur* telst vera hluti af gnóttstöðu. Sjá einnig *skortstaða*.

Grundvallarfjárhæð afleiðusamnings (e. notional principal/notional position): Sú fjárhæð, það verðbréf eða sú ímyndaða staða sem lögd er til grundvallar í *afleiðusamningi*.

Hlutabréf: Eignarhlutur í hlutafélagi. Í skilningi þessara reglna skal enn fremur telja til hlutabréfa þann hluta *afleiðusamninga* í *veltubók* fyrirtækis sem tengdur er hlutabréfum, gengi hlutabréfa eða þróun hlutabréfavísitölu.

Hrein gjaldeyrisstaða fyrirtækis (e. An institution's overall net foreign exchange position): Hæri fjárhæðin af tveimur, samanlögð *opin gjaldeyrisstaða* í þeim gjaldmiðlum þar sem um nettó gnóttstöðu er að ræða eða samanlögð *opin gjaldeyrisstaða* þeirra gjaldmiðla þar sem um nettó skortstöðu er að ræða.

Kaupréttur (e. call option): Réttur til að kaupa vöru, verðbréf eða gjaldeyri á fyrirfram ákveðnu verði, annað hvort á ákveðnum degi eða fyrir ákveðinn dag. Slíkur samningur er bindandi fyrir þann sem selur slíkan samning en kaupandi getur valið hvort hann nýtir sér réttinn eða ekki. Sjá einnig *valréttur og söluréttur*.

Lánastofnun: Fyrirtæki sem fengið hefur starfsleyfi skv. 1.-4. tölul. 1. mgr. 4. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki.

Liðir utan veltubókar (e. Banking book): Allir þeir liðir innan og utan efnahagsreiknings fyrirtækis sem ekki teljast til veltubókar.

Markaðsáhætta (e. market risk): Áhætta fyrirtækis á fjárhagslegu tapi vegna liða innan og utan efnahagsreiknings vegna breytinga á markaðsvirði þessara liða, þar á meðal breytingar á vöxtum, gengi gjaldmiðla eða virði hlutabréfa.

Markaðsverðbréf: Framseljanlegt verðbréf (skuldabréf, hlutabréf eða hlutdeildarskírteini) sem boðið er einstaklingum og/eða lögaðilum til kaups með útboði þar sem öll helstu einkenni bréfa í hverjum flokki eru hin sömu, þar á meðal nafn útgefanda (skuldara), fyrsti vaxtadagur og endurgreiðslu-, vaxta- og uppsagnarákvæði eftir því sem við á. Sjá einnig *fjárfestingarverðbréf og veltuverðbréf*.

Móðurfyrirtæki: Fyrirtæki skilgreint í 1. mgr. 97. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki.

Mótaðilaáhætta (e. Counterparty risk): Sú hættu sem er á því að gagnaðili fjármálasamnings uppfylli ekki ákvæði hans. Ein tegund mótaðilaáhattu er afhendingaráhætta en það er sú áhætta að mótaðili afhendi ekki verðbréf í samræmi við ákvæði fjármálasamnings. Önnur tegund mótaðilaáhattu er uppgjörshætta en það er sú áhætta að mótaðili t.d. afleiðusamnings standi ekki við samninginn á uppgjörsgengi. Þriðja tegund mótaðilaáhattu er útlánaáhætta. Sjá einnig *útlánaáfgildi*.

Nettostaða: Með nettóstöðu verðbréfa er átt við mismuninn milli gnóttstöðu og skortstöðu í sams konar verðbréfum.

Nústaða (e. spot position): Staða í fjármálaskjöllum sem gerð verður upp eigi síðar en tveimur virkum dögum frá viðmiðunardegi.

Núviðskipti (e. spot transaction): Viðskipti sem gerð eru upp eigi síðar en tveimur virkum dögum eftir upphafsdag þeirra. Sjá einnig *framvirk viðskipti*.

Opinber aðili: Ríki eða sveitarfélag á Íslandi eða samsvarandi aðili í öðrum löndum.

Opinber fyrirtæki og stofnanir: Með opinberum fyrirtækjum og stofnunum í reglum þessum er átt við fyrirtæki og stofnanir sem eru að öllu leyti í eigu ríkis eða sveitarfélaga eða samsvarandi stjórnvalda í öðrum löndum eða eru undir stjórn áðurnefndra aðila og eru ekki rek-in í hagnaðarskyni. Opinber fyrirtæki eða stofnanir sem rekin eru í samkeppni við önnur at-vinnufyrirtæki eru undanskilin. Í viðauka II eru talin upp þau fyrirtæki og stofnanir á Íslandi sem þessi skilgreining á við um.

Opinbert viðmiðunargengi: Opinbert viðmiðunargengi Seðlabanka Íslands eins og það er skráð á uppgjörssdegi.

Opin gjaldeyrisstaða í gjaldmiðli (e. Net open position in a currency): Mismunur gnóttstöðu og skortstöðu í viðkomandi gjaldmiðli. Sjá einnig *hrein gjaldeyrisstaða*.

Rauntímaaðferð (e. duration based method): Aðferð til að reikna út vaxtaáhættu fyrirtækis. Aðferðin tekur mið af reiknuðum rauntíma skuldabréfs/fjármálasamnings, í stað afborgun-artíma. Rauntími skuldabréfs er veginn meðal afborgunartími þess og er þá tekið tillit til allra greiðslna af skuldabréfinu, bæði vaxta og afborgana, eftir að þær hafa verið núvirtar með reiknaðri ávöxtun skuldabréfsins. Hin reiknaða ávöxtun skuldabréfsins skal taka mið af markaðsvirði bréfsins á uppgjörssdegi. Leiðréttur rauntími skuldabréfs (e. modified duration) er reiknaður rauntími skuldabréfsins deilt með einum plús hin reiknaða ávöxtunarkrafa. Sjá einnig *binditímaaðferð*.

Raunveruleg sölu- og endurkaupaviðskipti: Sölu- og endurkaupaviðskipti þar sem afsalshafi hefur skuldbundið sig til að skila eignunum aftur. Sjá einnig *sala með endurkauparétti*.

Sala með endurkauparétti: Sölu- og endurkaupaviðskipti þar sem afsalshafi á rétt á en hef-ur ekki skuldbundið sig til að skila eignunum aftur. Sjá einnig *raunveruleg sölu- og endur-kaupaviðskipti*.

Samningsbundin skuldajöfnun (e. contractual netting): Samningur milli tveggja eða fleiri að-ila sem eiga eina eða fleiri kröfur hver á annan um að í stað þess að gera upp hverja kröfu sérstaklega, skuli láta kröfurnar jafnast hverja á móti annarri og aðeins nettómismunur (*jað-argreiðsla*) komi til uppgjörs og greiðslu.

Samstæða, samstæðufyrirtæki: Móðurfyrirtæki og dótturfyrirtæki þess.

Skipulegur verðbréfamarkaður: Markaður með verðbréf samkvæmt skilgreiningu laga um starfsemi kauphalla og skipulegra tilboðsmarkaða.

Skortstaða (e. short position): Staða í fjármálaskjöllum sem skyldar eða getur í framtíðinni skyldað fyrirtækið, eða gefið því rétt, til að láta af hendi greiðslu í peningum, verðbréfum eða öðrum eignum. *Sölu- og kaupréttur* sem fyrirtækið á eða hefur gert samning um telst vera hluti af skortstöðu. Sjá einnig *gnóttstaða* og *nettóstaða*.

Skortsala (e. short sale): Sala á verðbréfum eða öðrum eignum sem ekki eru í eigu seljanda á þeim tíma þegar salan fer fram.

Skráð verðbréf: Verðbréf sem hefur verið skráð á skipulegum verðbréfamarkaði. Sjá einnig *skipulegur verðbréfamarkaður*.

Skuldaskjal (e. debt instruments): Fjármálagerningur sem felur í sér loforð um greiðslu.

Staðlaður framvirkur samningur (e. futures contract/interest rate future): Staðlaður afleiðusamningur sem verslað er með á skipulögðum markaði, er tryggður og sem gefur handhafa rétt til að kaupa eða selja tiltekinn fjármálagerning á fyrirfram ákveðnum degi og á fyrirfram ákveðnu verði. Breyting á markaðsvirði samnings er gerð upp á hverjum degi og/eða samningur tryggður á annan hátt af *skipulegum verðbréfamarkaði*, viðskiptavaka eða greiðslujöfnunarstöð.

Stór áhættuskuldbinding: Skuldbindingar sem reglur Fjármálaeftirlitsins um stórar áhættuskuldbindingar hjá fjármálafyrirtækjum ná til.

Stöðuáhætta (e. position risk): Hætta sem tengd er stöðu fyrirtækis í tilteknum fjármálagerningi og sem er tilkomin vegna hugsanlegra breytinga á verði viðkomandi gernings. Með sérstakri stöðuáhættu er átt við hættu á breytingum á verði gerningsins, vegna aðstæðna sem tengjast útgefanda þess, eða útgefanda grundvallargernings þegar um er að ræða afleiðusamning. Með almennri stöðuáhættu er átt við hættu á breytingum á verði fjármálagernings, vegna aðstæðna sem eru óháðar útgefanda þess, eða útgefanda grundvallargernings þegar um afleiðusamning er að ræða.

Sölu- og endurkaupaviðskipti: Viðskipti sem fela í sér framsal fyrirtækis eða viðskiptavinar (framseljanda) til annars fyrirtækis eða viðskiptavinar (afsalshafa) á eignum, t.d. víxlum, skuldaþréfum eða öðrum framseljanlegum verðbréfum, með samningi um að sömu eignir verði síðar framseldar aftur til framseljanda á tilteknu verði. Sjá einnig *raunveruleg sölu- og endurkaupaviðskipti og sala með endurkauparétti*.

Söluréttur (e. put option): Réttur til að selja vöru, verðbréf eða gjaldeyri á fyrirfram ákveðnu verði, annað hvort á ákveðnum degi eða fyrir ákveðinn dag. Slíkur samningur er bindandi fyrir þann sem selur slíkan samning en kaupandi getur valið hvort hann nýtir sér réttinn eða ekki. Sjá einnig *valréttur og kaupréttur*.

Útlánaígildi (e. credit equivalent): Liðir utan efnahagsreiknings sem reiknaðir hafa verið til ígildis útlána. *Mótaðilaáhætta* fyrirtækis vegna liða utan efnahagsreiknings er reiknað af útlánaígildi þessara liða.

Valréttur/valréttarsamningur (e. option): *Kaupréttur* eða *söluréttur*.

Vaxta- og gjaldmiðlasamningur (e. cross currency swap): Samningur sem kveður á um bæði vaxta- og gjaldmiðlaskipti, þ.e. að samningsaðilar skiptist á höfuðstól tveggja mynta á ákveðnu gengi í framtíðinni ásamt vaxtagreiðslum yfir ákveðið tímabil. Skipst er á höfuðstól í lokin, en einnig oft í upphafi samnings.

Vaxtaskiptasamningur (e. interest rate swap/single currency swap): Samningur sem kveður á um að samningsaðilar skiptist á vaxtagreiðslum m.t.t. þróunar vaxta í tilteknum gjaldmiðli. Ekki er skipst á *grundvallarfjárhæðinni*, heldur aðeins á vaxtamuninum sem reiknaður er af grundvallarfjárhæð samningsins. Til eru þrjár megingundir vaxtaskiptasamninga þ.e.

- samningur sem byggir á mismun á þróun breytilegra vaxta í einum gjaldmiðli, t.d. mismun á þróun ríkisvixlavaxta og millibankavaxta.
- samningur sem byggir á mismun fastra vaxta og þróun breytilegra vaxta í einum gjaldmiðli,
- *vaxtaskiptasamningur milli gjaldmiðla*.

Vaxtaskiptasamningur milli gjaldmiðla (e. cross currency interest rate swap): Vaxtaskiptasamningur sem kveður á um að samningsaðilar skiptist á vaxtagreiðslum m.t.t. þróunar vaxta sem eru í a.m.k. tveimur mismunandi gjaldmiðlum. Ekki er skipst á *grundvallarfjárhæðinni*, heldur aðeins á vaxtamuninum sem reiknaður er af grundvallarfjárhæð samningsins.

Veltubók (e. trading book): Til veltubókar teljast fjármálagerningar og hrávara sem fjármálafyrirtæki hefur eignast eða heldur eftir með endursölu í huga og/eða í því skyni að hagnast á skammtímabreytingum á markaðsvirði þessara skjala eða öðrum verð- eða vaxtabreytingum. Jafnframt teljast til veltubókar stöður í fjármálagerningum og hrávörum sem verða til við samtímis skipti á höfuðstólsfjárhæðum, svo og fjármálasamningar sem fjármálafyrirtæki er aðili að í því skyni að baktryggja aðra þætti veltubókar. Til veltubókar teljast ennfreður áhættuþættir tengdir úppgerðum og ófrágengnum viðskiptum og afleiðusamningum sem verslað er með utan verðbréfamarkaðar, svo og áhættuþættir er tengjast skuldbindingum fjármálafyrirtækis sem myndast vegna viðskipta með fjármálagerninga og hrávörur í veltubók.

Veltuverðbréf: Markaðsverðbréf sem er ekki aflað í þeim tilgangi að halda því til varanlegrar eignar. Sjá einnig *fjárfestingarverðbréf*.

Verðbréfa- eða hrávörulánveiting og verðbréfa- eða hrávörulántaka. (e. securities or commodities lending/securities or commodities borrowing): Öll viðskipti sem felast í því að fyrirtæki eða mótaðili þess framselur verðbréf eða hrávörusamninga gegn hæfilegri tryggingu með því skilyrði að lántakandinn skili aftur jafngildum verðbréfum eða hrávörusamningum síðar eða þegar framseljandi krefst þess. Um er að ræða verðbréfa- eða hrávörulánveitingu fyrir fyrirtækið sem framselur verðbréfin eða hrávörusamningana og verðbréfa- eða hrávörulántöku fyrir fyrirtækið sem verðbréfin eða hrávörusamningarnir eru framseld til.

II. KAFLI

Matsaðferðir og skýrslugerð.

3. gr.

Eiginfjárhlutfall fyrirtækis skal vera eigið fé fyrirtækis í hlutfalli af áhættugrunni sem metinn er í samræmi við reglur þessar og viðauka með þeim.

Við útreikning á eiginfjárhlutfalli skal eigið fé vera samtala eiginfjárpáttar A, B og C, sbr. 84. gr. laga nr 161/2002, um fjármálafyrirtæki.

Áhættugrunn skal meta á eftirfarandi hátt:

1. Áhættugrunnur vegna útlánaáættu eignaliða og liða utan efnahagsreiknings sem teljast ekki til veltubókar, skal metinn í samræmi við ákvæði III. kafla.
2. Áhættugrunnur vegna gjalddeyrisáættu liða í erlendum gjaldmiðli og gulli og liða sem eru tengdir erlendum gjaldmiðli og gulli, óháð því hvort um er að ræða liði innan eða utan veltubókar, skal metinn í samræmi við IV. kafla.
3. Áhættugrunnur vegna áættu þeirra eignaliða og liða utan efnahagsreiknings sem teljast til veltubókar skal metinn í samræmi við ákvæði V.-VII. kafla, sbr. þó ákvæði 6. gr. um undanþágu frá sérstökum eiginfjárákvæðum veltubókar.

Við útreikning á áhættugrunni rekstrarfélags verðbréfasjóðs skal undanskilja eignir verðbréfasjóða og annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu sem rekstrarfélagið rekur og eru hluti af efnahag félagsins.

4. gr.

Til veltubókar fyrirtækis skal telja eftirfarandi stöður, sbr. þó undanþáguákvæði 6. gr:

1. Stöður fyrirtækis í markaðsverðbréfum, öðrum fjármálaskjöllum og hrávörum sem fyrirtækið hefur eignast eða heldur eftir með endursölu í huga og/eða í því skyni að hagnast á skammtímabreytingum á markaðsvirði þeirra eða öðrum verð- eða vaxtabreytingum.
2. Reiknaðar stöður vegna uppgjör- og mótaðilaáættu tengda ófrágengnum og úppgerðum verðbréfa- og hrávöruviðskiptum, verðbréfa- eða hrávörulánveitingum, skortsölu verðbréfa, afleiðusamningum og öðrum stöðum sem tengjast eignaliðum

sem myndast vegna viðskipta með verðbréf og hrávörum í veltubók sbr. ákvæði VI. kafla þessara reglna.

3. Stöður í fjármálagerningum og hrávörum sem verða til við samtímis skipti á höfuðstólsfjárhæðum.
4. Stöður í fjármálagerningum og hrávörum sem haldið er eftir til að baktryggja aðra þætti veltubókar.
5. Kröfur sem tengjast þóknunum, umboðslaunum, vöxtum, arði og tryggingafé í tengslum við staðlaða framvirka afleiðusamninga og kaupréttarsamninga í veltubók, sem verslað er með á viðurkenndum verðbréfamarkaði.

Þau verðbréf sem metin eru á markaðsvirði í reikningsskilum fyrirtækis skulu að öðru jöfnu teljast til veltubókar. Við skiptingu verðbréfaeignar fyrirtækis í veltubók og aðra liði skal höfð hliðsjón af skilgreiningu veltuverðbréfa í 2. gr. þessara reglna.

Eftirtalda liði skal ekki telja til veltubókar:

1. Fjárfestingarverðbréf, sbr. skilgreiningu 2. gr. þessara reglna.
2. Afleiðusamninga sem fyrirtæki hefur sannanlega aflað til að baktryggja stöður utan veltubókar.
3. Skuldir fyrirtækisins aðrar en reiknaðar skuldir vegna afleiðusamninga í veltubók og skuldir endurhverfra viðskipta.

5. gr.

Veltubók fyrirtækis skal skipt upp í skuldaskjöl, hlutabréf og hrávörur.

Til skuldaskjala í þessu sambandi skal telja stöður í markaðsskuldabréfum og breytanlegum verðbréfum og þá afleiðusamninga fyrirtækis sem teljast til veltubókar og ekki eru tengdir hlutabréfum, hlutabréfavísitölu eða hrávörum.

Til hlutabréfa í þessu sambandi skal telja stöður í hlutabréfum, öðrum eignarhlutum, hlutdeildarskírteinum verðbréfasjóða svo og þeim afleiðusamningum fyrirtækis sem teljast til veltubókar og tengdir eru hlutabréfum eða hlutabréfavísitölum.

Til hrávara í þessu sambandi skal telja stöður í fjármálagerningum og afleiðusamningum tengdum hrávörum.

6. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 4. gr. er þeim fyrirtækjum þar sem veltubók viðkomandi fyrirtækis fer ekki yfir viðmiðunarmörk skv. 2. mgr., heimilt að reikna út áhættugrunn í samræmi við ákvæði III. kafla fyrir eignir sem annars væru taldar sem hluti veltubókar fyrirtækisins. Eftir sem áður skulu þessi fyrirtæki reikna út áhættugrunn vegna gengisáhættu, sbr. ákvæði IV. kafla.

Viðmiðunarmörk fyrir undanþágu frá ákvæðum V.-VII. kafla um mat á áhættugrunni liða í veltubók eru eftirfarandi:

1. Veltubókarstaða fyrirtækis er að jafnaði ekki umfram 5% af heildarstöðu fyrirtækisins og fer að jafnaði ekki yfir 1.240 milljónir króna.
2. Veltubókarstaða fyrirtækis er aldrei yfir 6% af heildarstöðu fyrirtækisins og fer aldrei yfir 1.650 milljónir króna.

Heildarstaða er samtala veltubókarstöðu og stöðu liða utan veltubókar. Við útreikning á heildarstöðu skal, í samræmi við góða reikningsskilavenju, meta skuldaskjöl og hlutabréf á markaðsvirði eða upprunalegu kaupverði og afleiðusamninga skal meta miðað við markaðsvirði undirliggjandi fjármálagerninga eða markaðsvirði samningsins. Þó er fyrirtæki heimilt að miða við nafnvirði þeirra afleiðusamninga sem ekki eru tengdir verðbréfum. Við útreikning á veltubókarstöðu skal leggja saman gnóttstöður og skortstöður óháð formerkjum. Fjár-

málaeftirlitið getur heimilað fyrirtæki að undanskilja framvirka gjaldmiðlasamninga frá því að teljast veltubókarstaða við þennan útreikning.

Fjárhæðir samkvæmt 1. og 2. tölulið 2. mgr. þessarar greinar skulu bundnar við gengi Euro miðað við kaupgengi á gildistökudegi þessara reglna.

7. gr.

Fyrirtæki skulu daglega meta veltubók sína til markaðsvirðis, enda sé staða veltubókar umfram viðmiðunarmörk 6. gr. og áhættugrunnur þessara liða því metinn í samræmi við ákvæði V.-VII. kafla.

Fyrirtæki skulu í samræmi við ákvæði þessara reglna setja sér innri starfsreglur um hvernig skipta skuli eignaliðum og liðum utan efnahagsreiknings í veltubók og liði utan veltubókar.

8. gr.

Verðbréfafyrirtæki skulu mánaðarlega senda skýrslu til Fjármálaeftirlitsins um eiginfjárlutfall og önnur fjármálafyrirtæki ársfjórðungslega. Fjármálafyrirtæki, önnur en verðbréfafyrirtæki, sem ekki reikna sérstakan áhættugrunn vegna veltubókarliða, sbr. ákvæði 6. gr., skulu þó senda hálfárslega skýrslu til Fjármálaeftirlitsins. Ákvæði um skýrslugerð fjármálafyrirtækis sjaldnar en ársfjórðungslega á ekki við ef eiginfjárlutfall fyrirtækis er lægra en 12% í upphafi árs. Við sérstakar aðstæður getur Fjármálaeftirlitið heimilað að skil á eiginfjárskýrslum séu einungis árlega miðað við lok hvers árs.

Mánaðarlegar skýrslur verðbréfafyrirtækja skv. 1. mgr. skulu hafa borist Fjármálaeftirlitinu eigi síðar en 15 dögum frá uppgjörsdegi. Skýrslur annarra fjármálafyrirtækja skulu hafa borist Fjármálaeftirlitinu eigi síðar en 30 dögum frá uppgjörsdegi.

9. gr.

Fjármálaeftirlitið getur heimilað fjármálafyrirtækjum að nota einfaldaðar útfærslur á þeim útreikningsaðferðum sem kveðið er á um í þessum reglum enda leiði það ekki til hærri eiginfjárlutfalls.

III. KAFLI

Áhættugrunnur vegna liða utan veltubókar.

10. gr.

Áhættugrunnur vegna eignaliða og liða utan efnahagsreiknings sem ekki teljast til veltubókar fyrirtækis, sbr. þó ákvæði 6. gr., skal vera samtala eignaliða og liða utan efnahagsreiknings reiknuð í samræmi við ákvæði þessa kafla.

Auk áhættugrunns samkvæmt ákvæðum þessa kafla skal reikna áhættugrunn fyrirtækis vegna gjaldeyrisáhættu, sbr. ákvæði IV. kafla, óháð því hvort um liði innan eða utan veltubókar er að ræða.

11. gr.

Áhættugrunn liða utan veltubókar skal reikna út á eftirfarandi hátt:

1. Einstakir eignaliðir skulu vegnir með viðeigandi áhættuvog sem tilgreind er í 12. gr.
2. Liðir utan efnahagsreiknings skulu fyrst margfaldaðir með viðeigandi breytistuðlum og hlutfallstölum til að reikna út útlánaígildi þessara liða, sbr. ákvæði 13. gr. og 14. gr., og því næst vegnir með viðeigandi áhættuvog skv. ákvæðum 12. gr. Þegar um er að ræða endurkaupasamninga, samninga um eignasölu eða bein framvirk kaup skal vægið vera vægi eignanna en ekki vægi mótaðila í viðskiptum.

Þegar liðir utan efnahagsreiknings bera með sér ábyrgðir, skulu þær fá vægi ábyrgðarveitanda frekar en gagnaðila. Þegar hugsanleg áhætta, sem stafar af viðskiptum utan efnahagsreiknings, er að fullu tryggð með handveði í verðbréfum sem viðurkennd eru sem trygging sbr. 1. og 2. tölulið 12. gr., skal vægið vera 0% eða 20% eftir því hver tryggingin er.

3. Þegar eignum eða liðum utan efnahagsreiknings er gefið minna vægi vegna ábyrgða eða trygginga skal hið lægra vægi aðeins ná til þess sem ábyrgðin eða tryggingin nær að fullu til.

12. gr.

Áhættuvogir fyrir einstaka liði skulu vera eftirfarandi.

1. *Áhættuvog 0,0:*

- a. sjóður og sambærilegir liðir,
- b. eignaliðir sem eru kröfur á ríkisstjórnir og seðlabanka á svæði A sbr. viðauka I með reglum þessum,
- c. eignaliðir sem eru kröfur á Evrópusambandið,
- d. eignaliðir sem eru kröfur með ábyrgð ríkisstjórna eða seðlabanka á svæði A, eða Evrópusambandsins,
- e. eignaliðir sem eru kröfur á ríkisstjórnir og seðlabanka á svæði B, sbr. viðauka I með reglum þessum, veittar og fjármagnaðar í gjaldmiðli lántakanda,
- f. eignaliðir sem eru kröfur með ábyrgð ríkisstjórna eða seðlabanka á svæði B og veittar eru og fjármagnaðar í þeim gjaldmiðli sem sameiginlegur er ábyrgðarveitanda og lántakanda,
- g. eignaliðir sem tryggðir eru með handveði í verðbréfum útgefnum af ríkisstjórnnum eða seðlabönkum á svæði A eða verðbréfum sem gefin eru út af Evrópusambandinu innan við 90% af skráðu gengi verðbréfanna á skipulegum verðbréfamarkaði,
- h. eignaliðir sem tryggðir eru með handveði í innstæðu hjá viðkomandi fyrirtæki eða innlánsskírteinum eða svipuðum skjölum sem eru falin því til vörslu, og
- i. eignaliðir sem dragast frá eigin fé við útreikning á eigin fé samkvæmt eiginfjárákvæðum laga.

2. *Áhættuvog 0,2:*

- a. eignaliðir sem eru kröfur á eða með ábyrgð Fjárfestingarbanka Evrópu (EIB) og fjölþjóða þróunarbanka, sbr. skilgreiningu í 2. gr.,
- b. eignaliðir sem eru kröfur á eða með ábyrgð héraðsstjórna eða sveitarstjórna á svæði A sbr. viðauka I með reglum þessum,
- c. eignaliðir sem eru kröfur á eða með ábyrgð opinberra fyrirtækja og stofnana á svæði A, sem falla undir skilgreiningu 2. gr. enda sé ekki um að ræða kröfur sem falla undir áhættuvog 0,0. Í viðauka II með reglum þessum eru talin upp þau opinberu fyrirtæki og stofnanir á Íslandi sem falla undir þetta ákvæði,
- d. eignaliðir sem eru kröfur á eða með ábyrgð lánastofnana á svæði A en teljast ekki til eigin fjár þeirra; kröfur íslenskra sparisjóða á Sparisjóðabanka Íslands hf. fá þó áhættuvog 0,1,
- e. eignaliðir sem eru kröfur á eða með ábyrgð fyrirtækja í verðbréfabjónustu á Evrópska efnahagssvæðinu, viðurkenndra fyrirtækja í verðbréfabjónustu utan Evrópska efnahagssvæðisins, skipulegra verðbréfamarkaða eða viðurkenndra greiðslu- jöfnunarstöðva en teljast ekki til eigin fjár þeirra,
- f. eignaliðir sem eru til eins árs eða skemur og eru kröfur á eða með ábyrgð lánastofnana á svæði B, sbr. viðauka I, eða fyrirtækja í verðbréfabjónustu annarra en þeirra sem talin eru upp í staflið e, þó ekki verðbréf gefin út af þessum aðilum sem teljast til eigin fjár þeirra,

- g. eignaliðir sem eru tryggðir með handveði í verðbréfum sem gefin eru út af Fjárfestingarbanka Evrópu eða af fjölþjóða þróunarbönkum innan við 90% af skráðu gengi verðbréfanna á skipulegum verðbréfamarkaði,
 - h. eignaliðir sem eru tryggðir með handveði í verðbréfum sem gefin eru út af héraðsstjórnnum eða sveitarstjórnnum á svæði A innan við 90% af skráðu gengi verðbréfanna á skipulegum verðbréfamarkaði,
 - i. eignaliðir sem eru tryggðir með handveði í innistæðum hjá lánastofnunum á svæði A, öðrum en lánastofnuninni sjálfri, eða innlánskírteini eða svipuðum skjölum sem gefin eru út af sömu lánastofnunum, og
 - j. sjóðsliðir í innheimtu.
3. *Áhættuvog 0,5:*
- a. lán tryggð með veði í fullbúnu íbúðarhúsnæði, sem er eða mun verða nýtt eða leigt út af lántakanda, innan 80% af fasteignamati Fasteignamats ríkisins,
 - b. lán sem veitt eru fyrir 21. júlí 2000, sem eru að fullu tryggð með veði í fjölnota atvinnuhúsnæði innan við 60% af fasteignamati Fasteignamats ríkisins, enda sé húsnæðið nýtt eða leigt út af lántakanda og gefi af sér eðlilegar leigutekjur, og
 - c. lán veitt frá og með 21. júlí 2000 sem eru að fullu tryggð með veði í fjölnota atvinnuhúsnæði innan við 50% af fasteignamati Fasteignamats ríkisins, enda sé húsnæðið nýtt eða leigt út af lántakanda og gefi af sér eðlilegar leigutekjur. Falli eignirnar í verði um meira en sem nemur 10% frá síðasta mati getur Fjármálaeftirlitið sett aðrar reglur um áhættuvog lána samkvæmt þessum staflíð.
 - d. verðbréf, þ.m.t. verðbréf sem fela í sér hlutdeild í safni verðbréfa, sem tryggð eru með fasteignaveði eins og tilgreind eru í staflíðum a.-c. og innan sömu marka og þar eru tilgreind. Slík verðbréf þurfa að vera að fullu og milliliðalaust tryggð með samlagi framangreindra fasteignaveða sem eru í fullu gildi þegar verðbréfin, sem eru tryggð með veði, eru gefin út. Fjárfestar í verðbréfum sem eru tryggð með fasteignaveði, eða fjárvörslumenn eða umboðsmenn fyrir hönd þeirra, þurfa að hafa forgangsrétt gagnvart eignunum, sem eru lagðar að veði til tryggingar verðbréfunum, í réttu hlutfalli við verðbréfaeign sína.
4. *Áhættuvog 1,0:*
- Allir aðrir eignaliðir utan veltubókar.
- Áhættuvog 1,0 gildir um þann hluta lána samkvæmt staflíðum a., b., c. og d. í 3. tl. 1. mgr., sem er umfram þau mörk sem þar eru tilgreind.
- Ákvæði staflíða b. og c. í 3. tl. 1. mgr. gilda til ársloka 2006. Lán sem veitt eru fyrir árslok 2006 og uppfylla skilyrði staflíða b. og c. halda óbreyttri áhættuvog til gjaldþaga þeirra.

13. gr.

Breytistuðlar sem nota skal á einstaka liði utan efnahagsreiknings sbr. 11. gr., aðra en þá sem tilgreindir eru í 16. gr.

- 1. *Mikil áhætta, breytistuðull 1,0:*
 - a. ábyrgðir sem jafna má til beinna lána,
 - b. samþykktir vixlar,
 - c. sölu- og endurkaupatryggingar þar sem lánaáhættan helst hjá fyrirtækinu, og
 - d. aðrir liðir með mikla áhættu.
- 2. *Miðlungsáhætta, breytistuðull 0,5:*
 - a. útgefnar skjalaábyrgðir og staðfestar skjalaábyrgðir,
 - b. ábyrgðir og tryggingar (þar með taldar tilboðs-, fullnustu-, tolla- og skattaábyrgðir) og ábyrgðir sem ekki verður jafnað til beinna lána,

- c. ónotaðar lánsheimildir (skuldbindingar um að lána, kaupa verðbréf, afla trygginga eða samþykkis á víxla) upphaflega til lengri tíma en 1 árs,
 - d. sölutryggingar vegna verðbréfaútgáfu og hlaupandi sölutryggingar vegna verðbréfa, og
 - e. aðrir liðir með miðlungsáhættu.
3. *Miðlungs/lítill áhætta, breytistuðull 0,2:*
- a. skjalaábyrgðir, þar sem vörusending er sett sem veð, og önnur áþekk viðskipti, og
 - b. aðrir liðir með miðlungs/litla áhættu.
4. *Lítill áhætta, breytistuðull 0,0:*
- a. ónotaðar lánsheimildir (ónotaðar yfirdráttarheimildir, skuldbindingar um að lána, kaupa verðbréf, afla trygginga eða samþykkis á víxla) upphaflega til eins árs eða skemmri tíma eða sem hægt er að segja upp skilyrðislaust án fyrirvara hvenær sem er, og
 - b. aðrir liðir með litla áhættu.

14. gr.

Til að reikna út útlánaígildi liða utan efnahagsreiknings sem tilgreindir eru í 1. og 2. tl., 1. mgr., 16. gr., svo og annarra afleiðusamninga sem verslað er með utan verðbréfamarkaðar, getur fyrirtækið valið að nota aðferð 1, sem byggir á markaðsvirði, eða aðferð 2 sem byggir á upphaflegri áhættu samningsins. Fyrirtæki sem falla utan undanþáguákvæðis 6. gr. skulu beita aðferð 1. Við mat á útlánaígildi í tengslum við samninga sem tilgreindir eru í 3. tl., 1. mgr., 16. gr. skulu öll fjármálafyrirtæki beita aðferð 1.

Aðferð 1: Markaðsvirði

Samkvæmt þessari aðferð skal útlánaígildi afleiðusamninga reiknað út með því að leggja saman endurnýjunarkostnað afleiðusamninga með jákvætt gildi annars vegar og framtíðaráhættu afleiðusamninga hins vegar. Þegar um er að ræða vaxtaskiptasamninga á breytilegu gengi í einum gjaldmiðli er eingöngu reiknaður endurnýjunarkostnaður en ekki framtíðaráhætta við útreikning á útlánaígildi.

Endurnýjunarkostnað afleiðusamnings með jákvætt gildi má finna með því að meta úti-standandi afleiðusamning á markaðsvirði.

Framtíðarútlánaáhættu skal meta með því að margfalda höfuðstólsfjárhæð afleiðusamninga, eða virði þeirra samninga sem að baki liggja, óháð því hvort um gnóttsamning eða skortsamning er að ræða, með eftirfarandi hlutfallstölum:

<i>Tími til gjalddaga</i>	<i>Vaxta-samningar</i>	<i>Samningur er varða gjald-eyrisgengi og</i>	<i>Hlutabvréfa-samningar</i>	<i>Samningar er varða aðra góðmálma en gull</i>	<i>Samningar er varða aðrar vörur en góðmálma</i>
Eitt ár eða minna	0,0%	1,0%	6,0%	7,0%	10,0%
Meira en eitt ár, minna en fimm ár	0,5%	5,0%	8,0%	7,0%	12,0%
Meira en fimm ár	1,5%	7,5%	10,0%	8,0%	15,0%

- Fara skal með samninga, sem falla ekki undir neinn af flokkunum fimm í töflunni, á sama hátt og samninga um aðrar hrávörur en góðmálma.
- Fyrir samninga, sem fela það í sér að höfuðstóli er skipt margsinnis, verður að marg-

falda prósentutöluna með fjölda þeirra greiðslna sem eftir er að inna af hendi samkvæmt samningnum.

- Í samningum, sem eru gerðir með það fyrir augum að gera upp áfallna áhættu á tilteknum greiðsludögum og þar sem skilmálar eru endurskoðaðir þannig að markaðsvirði samningsins verður núll á þessum tilteknu dögum, yrði eftirstöðvatíminn jafnlangur tímabilinu fram að næsta endurskoðunardegi. Þegar um er að ræða vaxtasamninga sem uppfylla þessar viðmiðunarreglur og eftirstöðvatíminn er meira en eitt ár, skal hlutfallið ekki vera innan við 0,5%

Aðferð 2: Upprunaleg áhætta

Samkvæmt þessari aðferð skal útlánaígildi afleiðusamnings reiknað út með því að margfalda grundvallarfjárhæð afleiðusamnings með eftirfarandi hlutfallstölum með hliðsjón af upphaflegum lánstíma samningsins:

<i>Upphaflegur lánstími</i>	<i>Vaxtasamningar</i>	<i>Samningar er varða gjaldmiðlagengi og gull</i>
Eitt ár eða skemur	0,5%	2,0%
Lengri en eitt ár en ekki lengri en tvö ár	1,0%	5,0%
Viðbót fyrir hvert ár að auki	1,0%	3,0%

Að því er varðar aðferðir 1 og 2 þarf að gæta þess að fjárhæðin sem lögð er til grundvallar, sé hæfilegur mælikvarði á áhættuna sem samningurinn hefur í för með sér. Þegar til dæmis er gert ráð fyrir því í samningnum að greiðsluflæði margfaldist verður að leiðrétta grundvallarfjárhæðina svo að tekið sé tillit til margföldunaráhrifanna á áhættusamsetningu samningsins. Sé um að ræða afleiðusamninga þar sem grundvallarfjárhæð samnings mun lækka á samningstímanum, t.d. með hliðsjón af afborgun lána, er fyrirtækinu heimilt að taka tillit til þessa. Þetta skal gert með því að reikna út útlánaígildi hvernar afborgunar fyrir sig. Þegar um er að ræða vaxtasamninga getur fyrirtækið ennfremur sótt um heimild til Fjármálaeftirlitsins til að miða við eftirstöðvatíma samnings í stað upphaflegs lánstíma.

Við útreikning á eiginfjárlutfalli er heimilt að taka tillit til samningsbundinnar skuldajöfnunar vegna samninga sem taldir eru upp í 16. gr.

Heimild samkvæmt 3. mgr. er bundin eftirfarandi skilyrðum:

1. Fyrirtækið hafi gert samning um skuldajöfnun við mótaðila sinn þannig að ný lagaskylda stofnist sem taki til allra viðskipta sem undir samninginn falla og ef mótaðili stendur ekki við skuldbindingar sínar vegna vanefnda, gjaldbrots, félagsslita eða annarra viðlíka aðstæðna, eigi fyrirtækið aðeins rétt til að krefjast greiðslu eða beri skylda til að greiða nettófjárhæð í umræddum viðskiptum.
2. Samningar samkvæmt 1. tl. skulu ávallt hafa fullgilda lagastoð hvað varðar efni og réttaráhrif í því ríki eða þeim ríkjum sem aðilar samningsins hafa skráð aðsetur. Sama á við ef erlent útibú fyrirtækis á í hlut. Viðkomandi fyrirtæki skulu afhenda Fjármálaeftirlitinu gögn þar að lútandi, staðfest af lögbærum yfirvöldum í því ríki sem mótaðili samkvæmt samningnum hefur skráð aðsetur.

Við útreikning á útlánaígildi samningsbundinnar skuldajöfnunar skal beitt markaðsvirðisaðferð sbr. 1. mgr. Sé um að ræða framvirka gjaldeyrissamninga og aðra sambærilega samninga, þar sem reiknaður höfuðstóll samsvarar sjóðstreymi, er við útreikning á framtíðarútlánaáættu eingöngu heimilt að taka mið af einstökum nettófjárhæðum, þegar fjárhæðir sem krafist er eða greiða á falla í gjalddaga á sama gildisdegi og í sama gjaldeyri.

15. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 14. gr. skulu gjaldmiðlasamningar, aðrir en þeir sem varða gull, til 14 daga eða skemur ekki reiknast með í áhættugrunni fyrirtækis. Ennfremur skal undanskilja liði utan efnahagsreiknings sem tilgreindir eru í 16. gr. og verslað er með á skipulegum verðbréfamarkaði eða aðra samninga sem tryggðir eru með daglegum uppgjörum sem viðurkennd eru af Fjármálaeftirlitinu.

16. gr.

Liðir utan efnahagsreiknings skulu flokkast á eftirfarandi hátt:

1. *Vaxtasamningar*:
 - a. vaxtaskipti innan sama gjaldmiðils,
 - b. „Basis“ vaxtaskiptasamningar,
 - c. framvirkir vaxtasamningar,
 - d. samningar um vaxtaviðskipti í framtíðinni,
 - e. keyptur valréttur að vöxtum, og
 - f. aðrir svipaðir samningar.
2. *Gjaldmiðlasamningar og samningar varðandi gull*:
 - a. vaxtaskipti á milli gjaldmiðla,
 - b. framvirkir gjaldmiðlasamningar,
 - c. samningar um gjaldmiðlaviðskipti í framtíðinni,
 - d. keyptur valréttur að erlendum gjaldeyri,
 - e. aðrir svipaðir samningar, og
 - f. samningar er varða gull, í eðli sínu svipaðir þeim sem um getur í a- til e-lið.
3. Samningar sem eru í eðli sínu svipaðir þeim sem um getur í staflaðum a. til e. í 1. tl. og staflaðum a. til d. í 2. tl., en miðast við aðra viðmiðunarliði eða vísitölur er varða:
 - a. hlutabréf,
 - b. góðmálma, að gulli undanskildu,
 - c. aðrar hrávörur en góðmálma, og
 - d. aðra eðlislíka samninga.

Afleiðusamningar sem eru bæði með vaxta- og gjaldmiðlaviðmiðanir skulu flokkast sem gjaldmiðlasamningar við útreikning á áhættugrunni.

IV. KAFLI

Áhættugrunnur vegna liða í erlendum gjaldmiðli og gulli.

17. gr.

Ákvæði þessa kafla ná til allra eigna- og skuldaliða og liða utan efnahagsreiknings sem eru í erlendum gjaldmiðli, gulli og í íslenskum krónum ef þessir liðir eru með gengisviðmiðun óháð því hvort um er að ræða liði innan eða utan veltubókar.

Áhættugrunnur vegna gjaldeyrisáhættu þessara liða skal vera hrein gjaldeyris- og gullstaða fyrirtækis, enda sé hún yfir 2% af eigin fé þess.

Þrátt fyrir 2. mgr. er heimilt fram til ársloka 2004 að reikna áhættugrunn vegna gjaldeyrisáhættu sem þann hluta hreinnar gjaldeyris- og gullstöðu fyrirtækis sem er umfram 2% af eigin fé þess.

Útreikningur á gjaldeyris- og gullstöðu fyrirtækis fer fram í tveimur þrepum. Fyrst skal reikna opna gjaldeyrisstöðu í einstökum gjaldmiðlum og gulli í samræmi við ákvæði 18.-20. gr. Því næst skal reikna hreina gjaldeyris- og gullstöðu fyrirtækis í samræmi við ákvæði 21. gr.

18. gr.

Opin gjaldeyrisstaða í gjaldmiðli og gulli telst vera mismunur á milli gnóttstöðu og skortstöðu í viðkomandi gjaldmiðli og gulli eins og þær eru metnar í samræmi við ákvæði 19. gr. og 20. gr.

Heimilt er að skipta upp samsettum mynteiningum, svo sem SDR og ECU, eftir vægi hvernar myntar í viðkomandi mynteiningu við útreikning á opinni gjaldeyrisstöðu í einstökum gjaldmiðlum og gulli.

19. gr.

Við útreikning á opinni gjaldeyrisstöðu fyrirtækis í einstökum gjaldmiðlum og gulli skal taka með allar eignir og skuldir og liði utan efnahagsreiknings í viðkomandi gjaldmiðli og gulli þar sem fyrirtækið sjálft ber gjaldeyrisáhættuna.

Eftirfarandi stöður skulu teknar með í útreikninginn:

1. Nettó nústaða, þ.e. allar eignir að fráðregnum skuldum að meðtöldum áföllnum ógjaldföllnum vöxtum. Afskriftareikningur útlána skal dreginn frá eignum í þessu sambandi.
2. Nettó framvirk staða, þ.e. staða fyrirtækis í framvirkum gjaldmiðla- og gullsamningum, þ.m.t. staðlaðir framvirkir gjaldmiðla- og gullsamningar og gjaldmiðlaskiptasamningar að því marki sem þessir samningar eru ekki með í nettó nústöðu fyrirtækis. Gjaldmiðlaskiptasamninga skal meðhöndla sem eign í einum gjaldmiðli og sem skuld í öðrum.
3. Óafturkallanlegar ábyrgðir og svipaðar skuldbindingar ef öruggt er talið að á þær reyni og ólíklegt að þær verði endurkrefjanlegar.
4. Samanlagt nettó deltavirði af valréttarsamningum um gjaldeyri og gull. Fyrirtæki sem eiga í viðskiptum með valréttarsamninga skulu sækja sérstaklega um samþykki Fjármálaeftirlitsins fyrir þeim matsaðferðum sem notaðar eru í þessu sambandi.
5. Markaðsvirði annarra valréttarsamninga.
6. Framtíðartekjur/gjöld sem enn eru ekki áfallin en eru þegar að fullu baktryggð.
7. Stöður sem fyrirtækið hefur beinlínis tekið til að baktryggja sig gegn áhrifum óhagstæðs gengis á eiginfjárlutfall svo og eignarhlutdeild í dótturfélögum sem dregin hefur verið frá við útreikning á eigin fé. Slíkar stöður má undanskilja við mat á gjaldeyrisstöðu enda séu þær ekki viðskiptalegs eðlis eða kerfisbundnar.

Ákvæði tl. 6 og 7 eru bundin því skilyrði að fyrirtækið hafi fengið sérstaka heimild Fjármálaeftirlitsins til að taka tillit til þeirra við mat á gjaldeyrisstöðu sinni.

20. gr.

Gjaldeyrisstaða í einstökum gjaldmiðlum og gulli skal umreiknast yfir í íslenskar krónur miðað við opinbert viðmiðunargengi á uppgjörssdegi.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er fyrirtæki heimilt að fengnu sérstöku samþykki Fjármálaeftirlitsins að miða útreikning sinn á gjaldeyrisstöðu við núvirði eigna- og skuldaliða og liða utan efnahagsreiknings. Með núvirði í þessu samhengi er átt við heildarvirði allra út- og inngreiðslna í framtíðinni sem núvirtar hafa verið með hliðsjón af gildandi markaðsvöxtum.

21. gr.

Til að reikna út hreina gjaldeyrisstöðu fyrirtækis skal leggja saman annars vegar opna gjaldeyrisstöðu þeirra gjaldmiðla og gulls þar sem um gnóttstöðu er að ræða og hins vegar opna gjaldeyrisstöðu þeirra gjaldmiðla og gulls þar sem um skortstöðu er að ræða. Hæri fjárhæðin af þessum tveimur skal vera hrein gjaldeyrisstaða fyrirtækis við mat á áhættugrunni fyrirtækis vegna gjaldeyrisáhættu, sbr. 17. gr.

Fyrirtæki sem fengið hafa til þess sérstaka heimild Fjármálaeftirlitsins geta, þrátt fyrir ákvæði 1. mgr., reiknað áhættugrunn vegna allra eða hluta þeirra gjaldmiðla og gulls sem fyrirtækið er með stöður í miðað við innbyrðis fylgni gengisþróunar gjaldmiðla og gulls, samkvæmt nánari reglum sem Fjármálaeftirlitið setur.

V. KAFLI

Áhættugrunnur vegna stöðuáhættu sem tengd er skuldaskjöllum, hlutabréfum og hrávörum í veltubók.

Ákvæði um stöðuáhættu.

22. gr.

Þegar veltubók fyrirtækis hefur verið skipt upp í stöður í skuldaskjöllum, hlutabréfum og hrávörum í samræmi við 5. gr. skal áhættugrunnur vegna stöðuáhættu tveggja fyrstnefndu liðanna vera samtala áhættugrunns vegna sérstakrar stöðuáhættu, sem er reiknaður í samræmi við ákvæði 26. gr. og ákvæði 30. gr. og almennrar stöðuáhættu, sem er reiknaður í samræmi við ákvæði 28. gr. og ákvæði 31. gr. Áhættugrunnur vegna stöðuáhættu í hrávörum skal reiknast í samræmi við ákvæði 23. gr.

Með sérstakri stöðuáhættu skuldaskjals er átt við þá vaxtaáhættu sem tengd er stöðu í skuldaskjali og tilkomin er vegna hættu á breytingu á verði viðkomandi skjals vegna aðstæðna sem tengjast útgefanda viðkomandi skjals.

Með almennri stöðuáhættu skuldaskjals er átt við þá vaxtaáhættu sem tengd er stöðu í ákveðnu skuldaskjali sem er tilkomin vegna hættu á breytingu á verði viðkomandi skjals vegna breytinga á almennu vaxtastigi.

Með sérstakri stöðuáhættu hlutabréfa er átt við þá áhættu sem tengd er stöðu í hlutabréfi sem er tilkomin vegna hættu á breytingu á verði viðkomandi hlutabréfs vegna aðstæðna sem tengjast útgefanda viðkomandi hlutabréfs.

Með almennri stöðuáhættu hlutabréfa og áhættu í afleiðusamningum sem tengdir eru hlutabréfum, er átt við þá stöðuáhættu sem er tilkomin vegna hættu á verðbreytingum á viðkomandi hlutabréfi sem er tilkomin vegna almennra verðsveiflna á hlutabréfamarkaði og er óháð séreinkennum einstakra hlutabréfa eða útgefenda þeirra.

Þegar um er að ræða afleiðusamninga skal við mat á stöðuáhættu miða við útgefanda grundvallarskjals afleiðusamnings.

23. gr.

Áhættugrunnur vegna stöðuáhættu í hrávörum reiknast sem samtala veginna fjárhæða samkvæmt 3. og 4. mgr. þessarar greinar á grundvelli uppgjörs fyrir hverja hrávöru. Dagverð hverrar hrávöru skal umreikna í íslenskar krónur á uppgjörssdegi. Við uppgjörið reiknast með bæði skortstöður og gnóttstöður tengdar hrávörum, sem myndast við uppskiptingu á afleiddum skjöllum tengdum hrávörum. Við útreikning á nettóstöðum í hrávörum er einungis heimilt að jafna út stöðum í sams konar hrávörum. Stöður í fjármálaskjöllum tengdum gulli skulu reiknast með í útreikningi á áhættugrunni vegna gjaldeyrisáhættu.

Keyptum og seldum valrétti og stöðluðum framvirkum samningum tengdum hrávörum, framvirkum samningum um kaup eða sölu á hrávörum og öðrum fjármálaskjöllum með samþærileg einkenni, skal skipt upp í gnóttstöður og skortstöður eftir sömu reglum og kveðið er á um í 24. gr.

Stöður í fjármálaskjöllum tengdum hrávörum, sem eru eins hvað varðar hrávöru, gjalddaga og skjal en eru með gagnstæð formerki, skulu hafa núll vægi.

Fyrir hverja hrávöru skal reikna heildarnettóstöðu miðað við gjalddaga og skuldaskjal. Heildarnettóstæða reiknast sem mismunur á samtölu af gnóttstöðum og samtölu af skortstöð-

um. Heildarnettóstaða hvernar hrávöru skal síðan margfölduð með stuðlinum 1,875. Heildarbrúttóstaða í hverri hrávöru reiknast sem samtala af gnóttstöðum og skortstöðum, án tillits til formerkis í hverri hrávöru. Heildarbrúttóstaða í hverri hrávöru skal síðan margfölduð með stuðlinum 0,375.

Ákvæði um nettóstöðu.

24. gr.

Með nettóstöðu verðbréfa er átt við mismun á gnóttstöðu og skortstöðu í sams konar verðbréfum. Í þessu sambandi skal flokka þá afleiðusamninga fyrirtækis sem teljast til veltubókar á sama hátt og verðbréf í efnahagsreikningi og skal reikna gnóttstöður og skortstöður í grundvallarverðbréfi afleiðusamnings, eða í ímynduðu verðbréfi, í samræmi við ákvæði viðauka IV. Ennfremur skal taka tillit til endurhverfra viðskipta við útreikninga á nettóstöðum skuldaskjala og hlutabréfa í samræmi við fyrrnefndan viðauka.

Auk þess áhættugrunns sem er til kominn vegna stöðuáhættu afleiðusamninga í veltubók, sem reiknuð er í samræmi við ákvæði þessa kafla, skal reikna áhættugrunn vegna mótaðilaáhættu þessara afleiðusamninga í samræmi við ákvæði VI. kafla, nema um sé að ræða staðlaða afleiðusamninga sem verslað er með á skipulegum verðbréfamarkaði og annarra samninga sem tryggðir eru með daglegum uppgjörum sem eru viðurkennd af Fjármálaeftirlitinu. Ennfremur skal reikna áhættugrunn vegna endurhverfra viðskipta í samræmi við ákvæði VI. kafla.

Nettóstöðu í skjölum sem eru í erlendum gjaldmiðli skal reikna yfir í íslenskar krónur á opinberu viðmiðunargengi áður en frekari útreikningar á áhættugrunni eiga sér stað.

Ákvæði um stöðuáhættu skuldaskjala.

25. gr.

Fyrirtækið skal flokka nettóstöðu sína í skuldaskjölum í samræmi við gjaldmiðil þann sem þau eru miðuð við og reikna áhættugrunn vegna almennrar og sérstakrar stöðuáhættu fyrir hvern gjaldmiðil fyrir sig.

Áhættugrunnur vegna sérstakrar stöðuáhættu skuldaskjala.

26. gr.

Til að reikna út áhættugrunn vegna sérstakrar stöðuáhættu skuldaskjala í veltubók skal flokka einstakar nettóstöður skuldaskjala í eftirfarandi áhættuflokka sbr. 27. gr.

Því næst skal finna brúttóstöðu hvers áhættuflokks með því að leggja einstakar nettóstöður saman óháð formerkjum, þ.e. óháð því hvort um gnóttstöðu eða skortstöðu í viðkomandi skuldaskjali er að ræða.

Áhættugrunnur fyrir sérstaka stöðuáhættu skuldaskjala er síðan brúttóstaða hvers flokks margfölduð með viðkomandi áhættuvog.

27. gr.

Áhættuflokkar vegna sérstakrar stöðuáhættu skuldaskjala eru eftirfarandi:

1. *Áhættuvog 0,00*
Allar nettóstöður eignaliða sem eru kröfur í skuldaskjölum á ríkissjóð, sbr. 1. tölul. 12. gr.
2. *Áhættuvog 0,03125*
Allar nettóstöður í skuldaskjölum sem teljast fullgildir liðir og eru með eftirstöðvatíma á uppgjörstegi sem er styttri en 6 mánuðir.
3. *Áhættuvog 0,125*
Allar nettóstöður í skuldaskjölum sem teljast fullgildir liðir og eru með eftirstöðvatíma á uppgjörstegi frá 6 mánuðum til 24 mánaða.

4. *Áhættuvog 0,20*

Allar nettóstöður í skuldaskjölum sem teljast fullgildir liðir og eru með eftirstöðvatíma sem er lengri en 24 mánuðir.

5. *Áhættuvog 1,00*

Allir aðrir liðir en þeir sem taldir eru upp í 1.-4. tölul.

Sé veruleg mótaðilaáhætta tengd skuldaskjalinu getur Fjármálaeftirlitið ákveðið að tiltekið skuldaskjal sem fellur undir áhættuflokk 1-4 skuli flokkað í hærri áhættuflokk.

Með eftirstöðvartíma í skilningi 2.-4. tl. 1. mgr. skal miða við þann tíma sem er til loka-
gjalds skuldabréfsins.

Áhættugrunnur vegna almennrar stöðuáhættu skuldaskjala.

28. gr.

Áhættugrunnur vegna almennrar stöðuáhættu skuldaskjala í veltubók skal reiknaður í samræmi við ákvæði viðauka III um útreikning á almennri stöðuáhættu skuldaskjala. Fyrirtæki skulu reikna áhættugrunn samkvæmt binditímaaðferð eða rauntímaaðferð. Fjármálaeftirlitinu er heimilt, með hliðsjón af umfangi viðskipta, að ákveða að einstök fyrirtæki noti aðra aðferðina fremur en hina.

Fyrirtæki skal nota eftirfarandi áhættuvogir fyrir jöfnun 1-7 sem reiknaðar eru í samræmi við áður nefndan viðauka.

	<i>Binditímaaðferð</i>	<i>Rauntímaaðferð</i>
Jöfnun 1	1,25	0,25
Jöfnun 2	5,00	0,25
Jöfnun 3	3,75	0,25
Jöfnun 4	3,75	5,00
Jöfnun 5	5,00	5,00
Jöfnun 6	18,75	18,75
Jöfnun 7	12,50	12,50

Áhættugrunnur vegna almennrar stöðuáhættu skal vera samtala jöfnunar 1-7 eftir að hver þeirra hefur verið margfölduð með fyrrgreindum áhættuvogum.

Ákvæði um stöðuáhættu hlutabréfa.

29. gr.

Fyrirtæki skal leggja saman allar nettógnóttstöður og nettóskortstöður sínar, sbr. 24. gr., í hlutabréfum og afleiðum þar sem hlutabréf eru grundvallarskjal eða hlutabréfavisitölur grundvallarviðmiðun.

Heildarbrúttóstaða fyrirtækis í hlutabréfum skal vera samtala nettógnóttstaða og nettóskortstaða þeirra óháð formerkjum. Mismunur þeirra er heildarnettóstaða fyrirtækisins.

Áhættugrunnur vegna sérstakrar stöðuáhættu hlutabréfa.

30. gr.

Áhættugrunnur fyrirtækis vegna sérstakrar stöðuáhættu hlutabréfa í veltubók skal vera heildarbrúttóstaða hennar í hlutabréfum margfölduð með áhættuvog 0,5.

Áhættugrunnur vegna almennrar stöðuáhættu hlutabréfa.

31. gr.

Áhættugrunnur fyrirtækis vegna almennrar stöðuáhættu hlutabréfa í veltubók skal vera heildarnettóstaða hennar margfölduð með áhættuvog 1,0.

Ákvæði um stöðuáhættu vegna sölutryggingar verðbréfa.

32. gr.

Sú stöðuáhætta sem er tilkomin vegna sölutryggingar skuldaskjala og hlutabréfa skal reiknuð með í áhættugrunni fyrirtækis. Heimilt er að nota eftirfarandi niðurfærsluáðferð við að reikna út stöðuáhættuna:

1. Fyrst skal draga frá nettóstöðu sölutryggingarstöðu verðbréfs sem þriðji aðili hefur á grundvelli formlegs samkomulags skráð sig fyrir eða skuldbundið sig til að tryggja sölu á.
2. Því næst skal fyrirtækið reikna út nettóstöður sínar í sölutryggðum skjölum með eftirfarandi niðurfærsluþáttum:

– Virkur dagur 0	100% niðurfærsla
– 1. virkur dagur	90% niðurfærsla
– 2.-3. virkur dagur	75% niðurfærsla
– 4. virkur dagur	50% niðurfærsla
– 5. virkur dagur	25% niðurfærsla
– eftir 5. virkan dag	0% niðurfærsla

Virkur dagur 0 er samningsdagurinn, þ.e. sá dagur þegar fyrirtækið skuldbindur sig skilyrðislaust til að greiða ákveðinn fjölda verðbréfa á umsömdu verði.

Fjármálaeftirlitið getur sett nánari skilyrði um sérstaka eiginfjárkröfu til að mæta tapsáhættu sem er á milli upphafsdags skuldbindingar, þ.e. virks dags 0, og 1. virks dags.

VI. KAFLI

Áhættugrunnur vegna mótaááhættu sem tengd er viðskiptum með verðbréf og hrávörur í veltubók.

Uppgjörs- og afhendingaráhætta úppgerðra viðskipta.

33. gr.

Áhættugrunnur fyrirtækis vegna uppgjörsáhættu sem tengd er viðskiptum með verðbréf og hrávörur í veltubók þegar viðskiptin eru úppgerð eftir að umsaminn afhendingarfrestur er útrunninn skal vera eins og hér greinir.

Þegar um sölu á verðbréfi eða hrávöru er að ræða skal áhættugrunnurinn vera sá sami og jákvæður mismunur milli samningsverðs og markaðsverðs viðkomandi verðbréfs eða hrávöru, margfaldaður með viðeigandi áhættuvog samvæmt eftirfarandi töflu.

Þegar um kaup á verðbréfi eða hrávöru er að ræða skal áhættugrunnurinn vera sá sami og jákvæður mismunur á milli markaðsverðs og samningsverðs, margfaldaður með viðeigandi áhættuvog samkvæmt eftirfarandi töflu.

*Fjöldi virkra daga eftir
umsaminn uppgjörsgdag*

Áhættuvog

5-15	100%
16-30	625%
31-45	937,5%
46 eða fleiri	1.250%

Ákvæði þessarar greinar gilda ekki um endurkaupasamninga, endursölusamninga, verðbréfa- og hrávörulánveitingu og verðbréfa- og hrávörulántöku.

Mótaðilaáhætta ófrágenginna viðskipta.

34. gr.

Mótaðilaáhætta ófrágenginna viðskipta skal tekin með í áhættugrunn fyrirtækis ef:

1. Fyrirtæki hefur greitt fyrir verðbréf eða hrávörur áður en það hefur mótttekið þau/þær.
2. Fyrirtæki hefur látið af hendi verðbréf eða hrávörur áður en það hefur fengið greitt fyrir þau/þær.

Sé um að ræða viðskipti milli landa skal miðað við að einn eða fleiri dagar hafi liðið síðan greiðsla eða afhending fór fram.

Áhættugrunnur fyrirtækis vegna mótaðilaáhattu þessara viðskipta skal metinn sem verðgildi verðbréfa eða hrávaranna margfaldað með áhættuvog viðkomandi mótaðila í samræmi við ákvæði 12. gr. ef fyrirtækið hefur greitt fyrir verðbréf eða hrávörur áður en hún hefur mótttekið þau/þær.

Hafi fyrirtæki látið af hendi verðbréf eða hrávörur án þess að fá greitt fyrir skal hins vegar miðað við kröfuna á mótaðila í stað verðgildis verðbréfa eða hrávaranna.

Mótaðilaáhætta endurkaupasamninga, endursölusamninga, verðbréfa- eða hrávörulánveitingar og verðbréfa- eða hrávörulántöku.

35. gr.

Áhættugrunnur vegna mótaðilaáhattu endurkaupasamninga, endursölusamninga, verðbréfa- eða hrávörulánveitingar og verðbréfa- eða hrávörulántöku skal vera staða fyrirtækis reiknuð í samræmi við eftirfarandi ákvæði og margfölduð með áhættuvægi viðkomandi mótaðila, sbr. ákvæði 12. gr.:

1. Þegar um er að ræða endurkaupasamninga sem byggjast á verðbréfum eða hrávörum í veltubók fyrirtækis skal staða reiknuð sem mismunur markaðsverðs verðbréfa eða hrávaranna sem fyrirtækið hefur látið af hendi og fjárhæðarinnar sem fyrirtækið hefur mótttekið, ef mismunurinn er jákvæður.
2. Þegar um er að ræða endursölusamninga sem byggja á verðbréfum eða hrávörum í veltubók skal staða reiknuð sem mismunur milli fjárhæðarinnar sem fyrirtækið hefur látið af hendi og markaðsverðs verðbréfa eða hrávaranna, ef mismunurinn er jákvæður.
3. Þegar um er að ræða verðbréfa- eða hrávörulánveitingu skal staða fyrirtækis reiknuð sem mismunur milli markaðsvirðis verðbréfa eða hrávörunnar sem fyrirtækið hefur lánað og markaðsvirðis trygginga, ef mismunurinn er jákvæður.
4. Þegar um er að ræða verðbréfa- eða hrávörulántöku skal staða fyrirtækis reiknuð sem mismunur milli markaðsvirðis þeirra trygginga sem fyrirtækið hefur sett og markaðsvirðis verðbréfa eða hrávörunnar sem fyrirtækið hefur mótttekið, ef mismunurinn er jákvæður.

Við mat á markaðsvirði skulda, útlána og trygginga skal tekið tillit til áfallinna vaxta.

Mótaðilaáhætta afleiðusamninga sem verslað er með utan verðbréfamarkaða.

36. gr.

Áhættugrunnur vegna mótaðilaáhattu afleiðusamninga í veltubók, annarra en þeirra sem verslað er með á skipulegum verðbréfamarkaði eða eru tryggðir með daglegum uppgjörum á annan hátt sem viðurkennd eru af Fjármálaeftirlitinu, skal reikna út með því að reikna út útlánaígildi þessara samninga skv. aðferð markaðsvirðis, sbr. ákvæði 14. gr., og margfalda þannig fengna stöðu með þeirri áhættuvog sem gildir fyrir útlánaáhattu viðkomandi mótaðila, sbr. ákvæði 12. gr.

Mótaðilaáhætta annarra liða í veltubók.

37. gr.

Áhættugrunnur vegna mótaðilaáhattu krafna í veltubók sem tengjast þóknunum, umboðslaunum, vöxtum, arði og tryggingafé í tengslum við staðlaða framvirka afleiðusamninga og valréttarsamninga, sem verslað er með á viðurkenndum verðbréfamarkaði, skal reiknaður með því að margfalda kröfuna með áhættuvog viðkomandi mótaðila, sbr. ákvæði 12. gr., enda hafi þessar kröfur ekki áður verið reiknaðar með í áhættugrunni fyrirtækis.

VII. KAFLI

Áhættugrunnur vegna umframáhattu stórra áhættuskuldbindinga.

38. gr.

Þeim fyrirtækjum sem fengið hafa til þess skriflegt leyfi Fjármálaeftirlitsins er heimilt að fara yfir þau mörk sem tilgreind eru í reglugerð um hámark lána og ábyrgða fjármála-fyrirtækja, enda sé umframáhætta í samræmi við ákvæði þessa kafla.

Sá hluti áhættuskuldbindinga einstaks viðskiptavinar ásamt fjárhagslega tengdum aðilum, sem er umfram 25% af eigin fé fyrirtækisins og sem er tilkominn vegna heimildarákvæðis þessara reglna nefnist umframáhætta í eftirfarandi greinum.

Forsendur fyrir umframáhattu fyrirtækis eru eftirfarandi:

1. Sá hluti áhættuskuldbindinga viðskiptavinar sem er umfram viðmiðunarmörkin sé áhættuskuldbinding í veltubók.
2. Fyrirtækið uppfylli viðbótareiginfjárkröfu sem hlýst af umframáhattu stórra áhættuskuldbindinga.

39. gr.

Eiginfjárkrafa vegna umframáhattu einstaks viðskiptavinar eða fjárhagslega tengdra aðila skal fundin út með því að bæta við áhættugrunn fyrirtækis fjárhæð sem reiknuð er út í samræmi við ákvæði 40. gr. og 41. gr.

Eiginfjárkrafa vegna umframáhattu skal koma til viðbótar eiginfjárkröfu sem reiknuð er vegna sömu liða samkvæmt ákvæðum annarra kafla þessara reglna.

Við mat á áhættuskuldbindingum einstaks viðskiptavinar eða fjárhagslega tengdra aðila skal miða við heildarskuldbindingu í hlutfalli af eiginfjárþætti A og B. Við útreikning á eiginfjárkröfu fyrirtækis vegna þess hluta áhættuskuldbindingar sem telst vera umframáhætta er heimilt að taka tillit til þess hluta eigin fjár fyrirtækis sem telst til eiginfjárþáttar C.

40. gr.

Áhættugrunnur umframáhattu sem varað hefur 10 daga eða skemur skal reiknast út með því að margfalda áhættugrunn vegna sérstakrar stöðuáhattu viðkomandi veltubókarliðar, sbr. ákvæði V. kafla, og/eða áhættugrunn vegna uppgjör- og mótaðilaáhattu, sbr. ákvæði VI. kafla, með stuðlinum 2,00.

Ekki skal taka tillit til almennrar stöðuáhattu liða í veltubók við útreikning á áhættugrunni vegna umframáhattu stórra áhættuskuldbindinga.

41. gr.

Hafi umframáhætta varað lengur en 10 daga skal, áður en frekari útreikningur á sér stað, flokka umframáhattu með hliðsjón af vægi einstakra liða við útreikning á áhættugrunni fyrirtækis. Með vægi liða í þessu samhengi er átt við vægi einstakra liða í áhættugrunni vegna sömu áhættuþátta og vitnað er til í 40. gr. Sá hluti umframáhattu sem hefur mest vægi skal koma síðast í áframhaldandi útreikningum.

Áhættugrunnur umframáhættu sem hefur varað lengur en 10 daga skal síðan reiknaður út með því að margfalda áhættugrunn vegna sérstakrar stöðuáhættu veltubókarliðar, sbr. ákvæði V. kafla, og/eða áhættugrunn vegna uppgjör- og mótaðilaáhættu, sbr. ákvæði VI. kafla, með viðeigandi stuðli samkvæmt eftirfarandi töflu.

Áhættuskuldbindingar umfram 25%

af eigin fé (A+B+C).

Stuðull

Allt að 40%, þ.e. 25%-40%	2,00
Umframáhætta 40%-60%	3,00
Umframáhætta 60%-80%	4,00
Umframáhætta 80%-100%	5,00
Umframáhætta 100%-250%	6,00
Yfir 250%	9,00

Hafi umframáhætta vegna einstakra viðskiptamanna eða fjárhagslega tengdra aðila var- að 10 daga eða skemur, má umframáhætta fyrirtækis vegna þess viðskiptamanns eða fjár- hagslega tengdra aðila eigi fara yfir 500% af þeim hluta eigin fjár fyrirtækis sem telst til eig- infjárbátta A, B og C.

Hafi umframáhættan varað lengur en 10 daga má umframáhætta vegna einstaks við- skiptamanns eða fjárhagslega tengdra aðila eigi fara yfir 600% af þeim hluta eigin fjár fyr- irtækis sem telst til eiginfjárbátta A, B og C.

Fyrirtæki skulu þriðja hvern mánuð tilkynna Fjármálaeftirlitinu öll tilvik þar sem um umframáhættu hefur verið að ræða á næstliðnum þremur mánuðum. Tilgreina skal nafn við- komandi viðskiptamanns og fjárhæð umframáhættu.

VIII. KAFLI

Samstæðuuppgjör.

42. gr.

Ákvæði þessara reglna skulu einnig ná til samstæðu þeirra fyrirtækja sem talin eru upp í 1. gr. þessara reglna.

Við útreikning á áhættugrunni samstæðu er heimilt að jafna stöðu í skuldaskjölum, hluta- bréfum og hrávörum sbr. ákvæði V. kafla, milli fyrirtækja innan samstæðunnar. Sama á við um stöður í gjaldmiðlum og gulli, sbr. ákvæði IV. kafla.

IX. KAFLI

Gildistökuákvæði.

43. gr.

Reglur þessar eru settar með tilvísun til 3. mgr. 84. gr. laga nr. 161/2002, um fjármála- fyrirtæki. Jafnframt falla þá úr gildi reglur nr. 693/2001, um eiginfjárhlutfall lánastofnana og fyrirtækja í verðbréfabjónustu.

Fjármálaeftirlitinu, 30. júní 2003.

Páll Gunnar Pálsson.

Ragnar Hafliðason.

VIÐAUKI I

Flokkun ríkja í svæði A og B, sbr. 12. gr. reglnanna.

Eftirtalin ríki falla undir svæði A.

(Ríki sem þurfa að skuldbreyta erlendum skuldum sínum eru útilokuð frá svæði A í 5 ár frá þeim tíma.)

Austurríki	Ítalía	Spánn
Ástralía	Japan	Stóra Bretland
Bandaríkin	Kanada	Suður Kórea
Belgía	Lúxemborg	Sviss
Danmörk	Mexikó	Svíþjóð
Finnland	Noregur	Tékkland
Frakkland	Nýja-Sjáland	Tyrkland
Grikkland	Portúgal	Ungverjaland
Holland	Pólland	Þýskaland
Írland	Saudi-Arabía	
Ísland	Slóvakía	

Svæði B.

Öll önnur ríki en þau sem falla undir svæði A.

VIÐAUKI II

**Listi yfir opinber fyrirtæki og stofnanir á Íslandi,
sbr. tölulið 2. c. í 1. mgr. 12. gr. reglnanna o.fl.**

Áhættuvog 0.0:

Ríkissjóður
Seðlabanki Íslands
Landsvirkjun

Áhættuvog 0.2:

Flugmálastjórn
Hitaveita Suðurnesja
Lánasjóður sveitarfélaga
Orkubú Vestfjarða
Rafmagnsveitur ríkisins
Landspítali Háskólasjúkrahús
Vegagerð ríkisins
Þróunarsjóður sjávarútvegsins

Önnur opinber fyrirtæki og stofnanir, sem falla undir skilgreiningu 2. gr. reglnanna skv. skriflegri yfirlýsingu Fjármálaeftirlitsins.

Áhættuvog 1.0:

Öll önnur opinber fyrirtæki og stofnanir, sem ekki uppfylla skilyrði skilgreiningar 2. gr. reglnanna.

VIÐAUKI III

**Útreikningur á áhættugrunni vegna almennrar áhættu
skuldaskjala og afleiðusamninga, sbr. 28. gr. reglnanna.***A. Binditímaaðferð.*

Áhættugrunn vegna almennrar áhættu skuldaskjala og afleiðusamninga í veltubók skal reikna í eftirfarandi þrepum.

Fyrirtækjum sem einungis hafa gnóttstöðu í skuldaskjöllum nægir að reikna út áhættugrunn sinn í samræmi við þrep 1, 2 og 3(A), en áhættugrunn annarra fyrirtækja skal reikna út í samræmi við þrep 1,2 og 3(B) og síðan þrep 4-7.

Þrep 1.

Nettóstöður skuldaskjala skulu flokkaðar í viðeigandi binditímaflokk. Hver binditímaflokkur hefur sitt prósentuvægi í áframhaldandi útreikningum.

Binditímaflokkur nettóstöðu skuldaskjals ræðst annars vegar af binditíma vaxtaþrósentu og hins vegar af því hvort vaxtagreiðslur á líftíma skuldaskjalsins eru með fasta vaxtaviðmiðun sem er hærri eða lægri en 3%.

Ef um er að ræða skuldaskjal með föstum vöxtum er binditími vaxtaþrósentu sá sami og eftirstöðvatími bréfsins. Ef skjal er hins vegar með ákvæði um að vextir geti tekið breytingum fyrir lokagjalddaga þá skal miða við þann tíma sem er til þess dags að vextir verða ákvarðaðir að nýju.

Binditímaflokkar og hópar þeirra eru eftirfarandi:

Binditíma- hópur	Binditíma- flokkur	Nafnvextir 3% eða hærri	Nafnvextir lægri en 3%	Vægi í %	Áætluð ávöxtunarkröfu br. á ári (í %)
I	1	$0 \leq 1$ mánuður	$0 \leq 1$ mánuður	0,00	--
	2	$> 1 \leq 3$ mánuðir	$> 1 \leq 3$ mánuðir	0,20	1,00
	3	$> 3 \leq 6$ mánuðir	$> 3 \leq 6$ mánuðir	0,40	1,00
	4	$> 6 \leq 12$ mánuðir	$> 6 \leq 12$ mánuðir	0,70	1,00
II	5	$> 1 \leq 2$ ár	$> 1,0 \leq 1,9$ ár	1,25	0,90
	6	$> 2 \leq 3$ ár	$> 1,9 \leq 2,8$ ár	1,75	0,80
	7	$> 3 \leq 4$ ár	$> 2,8 \leq 3,6$ ár	2,25	0,75
III	8	$> 4 \leq 5$ ár	$> 3,6 \leq 4,3$ ár	2,75	0,75
	9	$> 5 \leq 7$ ár	$> 4,3 \leq 5,7$ ár	3,25	0,70
	10	$> 7 \leq 10$ ár	$> 5,7 \leq 7,3$ ár	3,75	0,65
	11	$> 10 \leq 15$ ár	$> 7,3 \leq 9,3$ ár	4,50	0,60
	12	$> 15 \leq 20$ ár	$> 9,3 \leq 10,6$ ár	5,25	0,60
	13	> 20 ár	$> 10,6 \leq 12,0$ ár	6,00	0,60
	14		$> 12,0 \leq 20,0$ ár	8,00	0,60
	15		> 20 ár	12,50	0,60

Þrep 2.

Leggja skal saman innan hvers binditímaflokks nettógnóttstöður í skuldaskjöllum annars vegar og nettóskortstöður í skuldaskjöllum hins vegar.

Því næst skal margfalda þær samtölur með prósentuvægi viðeigandi binditímaflokks.

Þrep 3 (A).

Sé fyrirtæki einungis með gnóttstöðu í skuldaskjöllum í veltubók skal samtala veginnar gnóttstöðu allra binditímaflokka nefnast *Jöfnun 7*.

Þrep 3 (B).

Fyrir önnur fyrirtæki en sem um getur í þrepi 3(A) skal jöfnuð staða binditímaflokkans vera sú fjárhæð sem er lægri, vegin gnóttstaða eða vegin skortstaða binditímaflokkans. Samtala af jöfnuðum stöðum allra binditímaflokka skal nefnast *Jöfnun 1*.

Mismunurinn á samtölu veginnar gnóttstöðu annars vegar og samtölu veginnar skortstöðu hins vegar í hverjum binditímaflokki er ójöfnuð staða binditímaflokksins.

Þrep 4.

Allar ójafnaðar gnóttstöður innan hvers binditímahóps skulu því næst lagðar saman og þeim jafnað við samanlagðar ójafnaðar skortstöður innan sama binditímahóps.

Jöfnuð staða binditímahóps I skal nefnast *Jöfnun 2*, jöfnuð staða hóps II skal nefnast *Jöfnun 3* og jöfnuð staða hóps III skal nefnast *Jöfnun 4*.

Þrep 5.

Stöður sem ekki eru jafnaðar samkvæmt þrepi 4 skal síðan jafna á milli binditímahópa I, II og III.

Fyrst skulu ójafnaðar stöður jafnaðar á milli binditímahópa I og II. Ójafnaðri stöðu í hópi II sem þá er eftir skal síðan jafnað á móti ójafnaðri stöðu binditímahóps III.

Jafnaðar stöður milli binditímahópa I og II skulu síðan lagðar saman við jafnaðar stöður á milli binditímahópa milli hóps II og III. Samtala þessi skal nefnast *Jöfnun 5*.

Heimilt er að jafna stöðum á milli binditímahópa II og III áður en jöfnun á milli hópa I og II á sér stað.

Þrep 6.

Þeim hluta ójafnaðra staða binditímahóps I og III sem standa ójafnaðar þegar þrepi 4 er lokið skal nú jafnað. Þessi jöfnun skal nefnast *Jöfnun 6*.

Þrep 7.

Ef enn eru til staðar ójafnaðar stöður skulu þær nefndar *Jöfnun 7*.

Áhættugrunnur vegna almennrar stöðuáhættu skal vera samtala jöfnunar 1 - 7 eftir að hver þeirra hefur verið margfölduð með áhættuvogum sem tilgreindar eru í 28. gr. þessara reglna.

B. Rauntímaaðferð.

Áhættugrunn vegna almennrar áhættu skuldaskjala og afleiðusamninga í veltubók skal reikna í eftirfarandi þrepum.

Þrep 1.

Með hliðsjón af markaðsvirði skal fyrir hvert skuldaskjal með föstum vöxtum reikna út ávöxtun fram til gjalddaga. Fyrir skuldaskjal með breytilegum vöxtum skal á sama hátt reikna út ávöxtun út frá þeirri forsendu að uppgreiðsla lánsins eigi sér stað við næstu vaxtaákvörðun.

Þrep 2.

Reikna skal út svonefndan leiðréttan rauntíma fyrir nettóstöður í einstökum skuldaskjölum á grundvelli eftirfarandi formúlu:

$$\text{Leiðréttur rauntími} = \frac{\text{Rauntími}}{(1+r)}$$

$$\text{Rauntími} = \frac{\sum_{t=1}^m \frac{t C_t}{(1+r)^{\uparrow t}}}{\sum_{t=1}^m \frac{C_t}{(1+r)^{\uparrow t}}}$$

þar sem

r = ávöxtun í prósentum fram til gjalddaga.

C_t = greiðsla á tímapunkti t

m = tími til síðasta gjalddaga (ár)

t = tími til gjalddaga (ár)

$\uparrow t$ = í veldinu t

Prep 3.

Flokkar skal nettóstöðu einstakra skuldaskjala í viðeigandi rauntímahóp, sbr. eftirfarandi töflu. Flokkunin skal miðast við hinn leiðréttta rauntíma.

Rauntíma- hópur	Leiðréttur rauntími (í árum)	Áætluð ávöxtunarkröfu- breyting (%)
I	$> 0 \leq 1$	1,00
II	$> 1 \leq 3,6$	0,85
III	$> 3,6$	0,7

Prep 4.

Því næst skal fyrirtækið reikna út vegna stöðu, fyrir hvert skjal á grundvelli rauntíma, með því að margfalda markaðsverð skuldaskjalsins með leiðréttum rauntíma og áætlaðri vaxtabreytingu viðkomandi rauntímahóps sbr. töflu hér á undan.

Því næst skal leggja saman, innan hvers rauntímahóps, vegnar gnóttstöður annars vegar og vegnar skortstöður hins vegar.

Jöfnuð staða rauntímahóps skal vera sú fjárhæð sem er lægri gnóttstaða eða skortstaða innan hvers rauntímahóps. Jöfnun innan hóps I, skal nefnast *Jöfnun 1*, jöfnun innan hóps II, skal nefnast *Jöfnun 2* og jöfnun innan hóps III, skal nefnast *Jöfnun 3*.

Mismunur á milli samanlagðrar veginnar gnóttstöðu í hverjum rauntímahópi annars vegar og veginnar skortstöðu hins vegar er ójöfnuð staða rauntímahópsins.

Prep 5.

Ójafnaðar stöður innan hvers rauntímahóps skulu því næst jafnaðar á móti ójöfnuðum stöðum annarra hópa.

Fyrst skal ójöfnuðum stöðum hópa I og II jafnað saman. Sú jöfnun skal nefnast *Jöfnun 4*.

Ójafnaðri stöðu rauntímahóps II sem þá er eftir skal síðan jafnað á móti ójöfnuðum stöðum rauntímahóps III. Sú jöfnun sem þannig fæst skal nefnast *Jöfnun 5*.

Fyrirtækjum er heimilt að jafna stöðum á milli rauntímahópa II og III áður en jöfnun á milli hópa I og II á sér stað.

Prep 6.

Þeim hluta ójafnaðra staða rauntímahópa I og III sem standa ójafnaðar þegar þrepi 5 er lokið skal nú jafnað saman. Þessi jöfnun skal nefnast *Jöfnun 6*.

Prep 7.

Ef enn eru til staðar ójafnaðar stöður skulu þær nefnast *Jöfnun 7*.

Áhættugrunnur vegna almennrar stöðuáhættu skal vera samtala jöfnunar 1-7 eftir að þeir hafa verið margfaldaðir með þeim áhættuvogum sem tilgreindar eru í 28. gr. þessara reglna.

VIÐAUKI IV

Meðferð afleiðusamninga og endurhverfra viðskipta við útreikning á nettóstöðu skuldaskjala og hlutabréfa, sbr. 24. gr. reglnanna.*1. Skiptasamningar.*

Með hliðsjón af stöðuáhættu skal fara með skiptasamninga sem um verðbréf í efnahagsreikningi væri að ræða.

Ef um er að ræða vaxtaskiptasamning þar sem fyrirtækið tekur á móti breytilegum vöxtum en greiðir fasta skal fara með þann samning sem annars vegar gnóttstöðu í skuldaskjali þar sem binditíminn telst vera jafn þeim tíma þar til vextir verða ákvarðaðir næst og hins vegar sem skortstöðu í skuldaskjali með fasta vexti með binditíma sem er jafn gildistíma vaxtaskiptasamningsins.

Ef um er að ræða vaxtaskiptasamning þar sem fyrirtækið tekur á móti föstum vöxtum en greiðir breytilega skal fara með þann samning sem annars vegar skortstöðu í skuldaskjali með breytilega vexti þar sem binditími telst vera jafn þeim tíma þar til vextir verða ákvarðaðir næst og hins vegar sem gnóttstöðu í skuldaskjali með fasta vexti með binditíma sem er jafn tíma vaxtaskiptasamningsins.

Með gjaldmiðlaskiptasamninga skal fara á sama hátt og um framvirka gjaldmiðlasamninga væri að ræða.

Við útreikning á sérstakri stöðuáhættu samkvæmt ákvæðum V. kafla skal fara með stöður í skiptasamningum á sama hátt og um stöður í ríkisskuldabréfum væri að ræða. Áhættugrunn vegna mótaðilaáhættu skiptasamnings skal reikna í samræmi við ákvæði 36. gr.

2. Framvirkir gjaldmiðla- og gullsamningar.

Líta skal á stöður í framvirkum gjaldmiðla- og gullsamningum sem annars vegar stöður í þeim gjaldmiðli og gulli sem fyrirtækið hefur skuldbundið sig til að selja og hins vegar stöðu í þeim gjaldmiðli og gulli sem fyrirtækið hefur skuldbundið sig til að kaupa.

Þegar almenn stöðuáhætta einstakra gjaldmiðla og gulls er reiknuð samkvæmt rauntímaaðferð, sbr. ákvæði V. kafla reglnanna, skal setja markaðsvirði eða reiknað núvirði framvirkra gjaldmiðla- og gullsamninga í viðeigandi rauntímahóp. Þegar binditímaaðferð er notuð skal setja nafnvirði samnings í viðeigandi binditímaflokk.

Stöður sem eru tilkomnar vegna framvirkra gjaldmiðla- og gullsamninga skal flokka m.t.t. almennrar og sérstakrar stöðuáhættu á sama hátt og um stöður í ríkisskuldabréfi með 0% nafnvexti væri að ræða.

Fjármálaeftirlitið getur, þrátt fyrir ákvæði 4. gr. reglnanna, heimilað fyrirtæki að telja stöður í framvirkum gjaldmiðla- og gullsamningum til liða utan veltubókar.

Áhættugrunn vegna mótaðilaáhættu framvirkra gjaldmiðla- og gullsamninga skal reikna í samræmi við ákvæði 36. gr. reglnanna.

3. Staðlaðir framvirkir samningar.

Ákvæði þetta nær til staðlaðra framvirkra samninga og annarra framvirkra samninga sem eru staðlaðir og verslað er með á skipulögðum markaði og/eða eru tryggðir af verðbréfabingi, viðskiptavaka eða greiðslujöfnunarstöð með daglegum uppgjörum og tryggingum.

Fara skal með staðlaða framvirka samninga sem samsetningu á gnóttstöðu og skortstöðu, sbr. eftirfarandi:

1. Með stöðu í keyptum samningi skal fara sem samsetningu á annars vegar láni sem fellur í gjalddaga á uppgjörssdegi samningsins og hins vegar eignalið með sama gjalddaga og grundvallarfjárhæð umrædds afleiðusamnings.

2. Með stöðu í seldum samningi skal fara sem samsetningu á annars vegar eignalið með sama gjalddaga og afleiðusamningurinn og hins vegar skuld með sama gjalddaga og grundvallarfjárhæð umrædds afleiðusamnings.

Við útreikning á sérstakri stöðuáhættu og við flokkun í binditímaflokk skal fara með reiknaðar gnótt- og skortstöður á sama hátt og um stöður í ríkisskuldabréfi með 0% nafnvexti væri að ræða.

4. Framvirkir vaxtasamningar.

Fara skal með framvirka vaxtasamninga sem samsetningu á gnóttstöðu og skortstöðu sbr. eftirfarandi:

1. Með stöðu í keyptum samningi skal fara sem samsetningu á annars vegar láni sem fellur í gjalddaga á uppgjörstegi samningsins og hins vegar eignalið með sama gjalddaga og grundvallarfjárhæð umrædds afleiðusamnings.
2. Með stöðu í seldum samningi skal fara sem samsetningu á annars vegar eignalið með sama gjalddaga og afleiðusamningurinn og hins vegar skuld með sama gjalddaga og grundvallarfjárhæð umrædds afleiðusamnings.

Við útreikning á sérstakri stöðuáhættu og við flokkun í binditímaflokk skal fara með reiknaðar gnótt- og skortstöður á sama hátt og stöðu í ríkisskuldabréfi með 0% nafnvexti.

Áhættugrunn vegna mótaðilaáhættu framvirks vaxtasamnings skal reikna í samræmi við ákvæði 36. gr.

5. Valréttarsamningar.

Líta skal á valréttarsamninga sem samsetningu eigna- og skuldaliðar. Reikna skal stöður vegna þessara samninga sem jafngildi undirliggjandi fjárhæðar fjármálagerningsins, sem kauprétturinn vísar til, margfaldað með delta stuðli valréttarsamningsins. Þannig reiknuðum stöðum má jafna á móti samsvarandi stöðu í grundvallarskjalinu eða afleiðusamningi í sama binditímaflokki eða rauntímahópi sbr. viðauka III. Delta stuðullinn sem nota á skal vera sá sami og gildir á viðkomandi verðbréfamarkaði. Ef um er að ræða aðra valréttarsamninga en þá sem verslað er með á verðbréfamarkaði skal fyrirtækið sjálft reikna út delta stuðul í samræmi við reikniaðferð sem Fjármálaeftirlitið hefur samþykkt. Fjármálaeftirlitið getur kveðið nánar á um hvernig reikna skuli út deltavirði valréttarsamninga svo og sérstaka eiginfjárröfu vegna annarrar áhættu sem tengd er valréttarsamningum s.s. „gamma“ og „vega“ áhættu.

Áhættugrunn vegna mótaðilaáhættu valréttarsamnings skal reikna í samræmi við ákvæði 36. gr.

6. Endurhverf viðskipti.

Við raunveruleg sölu- og endurkaupaviðskipti með verðbréf í veltubók skal framseljandi halda áfram að tilgreina hina framseldu eign í efnahagsreikningi sínum. Taka skal því tillit til þessara verðbréfa við útreikning á stöðuáhættu framseljanda en ekki hjá framsalshafa.

Þegar um er að ræða endurkaupasamning þar sem endurkaupsverðið er fyrirfram ákvarðað í samningnum skal framseljandi jafnframt taka tillit til þeirrar stöðuáhættu sem tengd er endurkaupaskuldbindingunni. Framseljandi skal líta á endurkaupaskuldbindinguna sem skortstöðu og flokka hana á sama hátt og skortstöðu í ríkisskuldabréfum með 0% nafnvöxtum.

Á sama hátt skal framsalshafi taka tillit til þeirrar stöðuáhættu sem tengd er endursölu-kröfunni í slíkum samningum. Framsalshafi skal því við útreikning á stöðuáhættu líta á end-

ursölukröfuna sem gnóttstöðu og flokka hana á sama hátt og eign í ríkisskuldabréfum með 0% nafnvöxtum.

Áhættugrunn vegna mótaðilaáhættu endurhverfra viðskipta skal reikna í samræmi við ákvæði 35. gr.

7. Afleiðusamningar tengdir hlutabréfavísitölu.

Fjármálaeftirlitið getur heimilað fyrirtæki að við útreikning á nettóstöðu í verðbréfi, sbr. 24. gr., sé staðlaður framvirkur samningur sem tengdur er hlutabréfavísitölu sundurliðaður í stöður í sérhverjum þeim hlutabréfum sem vísitalan er reiknuð út frá.

Ennfremur getur Fjármálaeftirlitið heimilað fyrirtæki að undanskilja afleiðusamninga, sem tengdir eru fjölpættri hlutabréfavísitölu, við útreikning á sérstakri stöðuáhættu hlutabréfa, sbr. 30. gr.

REGLUR

um stórar áhættuskuldbindingar hjá fjármálafyrirtækjum.

1. gr.

Reglur þessar taka til lánveitinga, verðbréfaeignar, eignarhluta og veittra ábyrgða fjármálafyrirtækis vegna einstakra viðskiptamanna eða fjárhagslega tengdra aðila svo og annarra skuldbindinga sömu aðila gagnvart fjármálafyrirtækinu, hér eftir nefndar áhættuskuldbindingar, og mats á áhættu vegna slíkra skuldbindinga. Reglurnar taka einnig til samstæðu fjármálafyrirtækis og móður- og dótturfyrirtækja.

2. gr.

Í reglum þessum er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

Áhættuskuldbinding: Eignaliðir og liðir utan efnahagsreiknings sem um getur í A, B og C liðum viðauka I með reglum þessum, þó ekki eignaliðir sem dragast frá eigin fé samkvæmt eiginfjárákvæðum laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki.

Eigið fé: Eigið fé samkvæmt eiginfjárákvæðum laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, en þó að frádregnum eiginfjárpætti C samkvæmt eiginfjárákvæðum sömu laga.

Fjárhagslega tengdir aðilar:

- a. tveir eða fleiri einstaklingar eða lögpersónur sem, nema sýnt sé fram á annað, mynda eina áhættu vegna þess að einn þeirra hefur bein eða óbein yfirráð yfir hinum, eða
- b. tveir eða fleiri einstaklingar eða lögpersónur þar sem enginn einn hefur yfirráð yfir hinum, eins og skilgreint eru í a. lið, en eru taldir mynda eina áhættu vegna þess að þeir eru svo fjárhagslega tengdir að líkur eru á að ef einn þeirra lendir í fjárhags-erfiðleikum eigi hinn aðilinn eða allir í greiðsluerfiðleikum.

Fjölpjóða þróunarbankar: Alþjóðabankinn, Alþjóðalánastofnunin, Endurreisnar- og þróunarbanki Evrópu, Fjárfestingarsjóður Evrópu, Fjárfestingarlánastofnun Ameríkuríkja, Norræni fjárfestingarbankinn, Þróunarbanki Afríku, Þróunarbanki Ameríkuríkja, Þróunarbanki Asíu, Þróunarbanki Mið-Ameríkuríkja og Viðreisnarsjóður Evrópuráðsins.

Fjármálafyrirtæki: Viðskiptabanki, sparisjóður, lánaþyrirtæki, rafeyrisfyrirtæki, verðbréfafyrirtæki, verðbréfamíðlun eða rekstrarfélag verðbréfasjóða, sem fengið hefur starfsleyfi samkvæmt 4. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki.